28 ŞUBAT 1980 PERŞEMBE 10 LIRA

Halkın Gazetesi

Demokrat

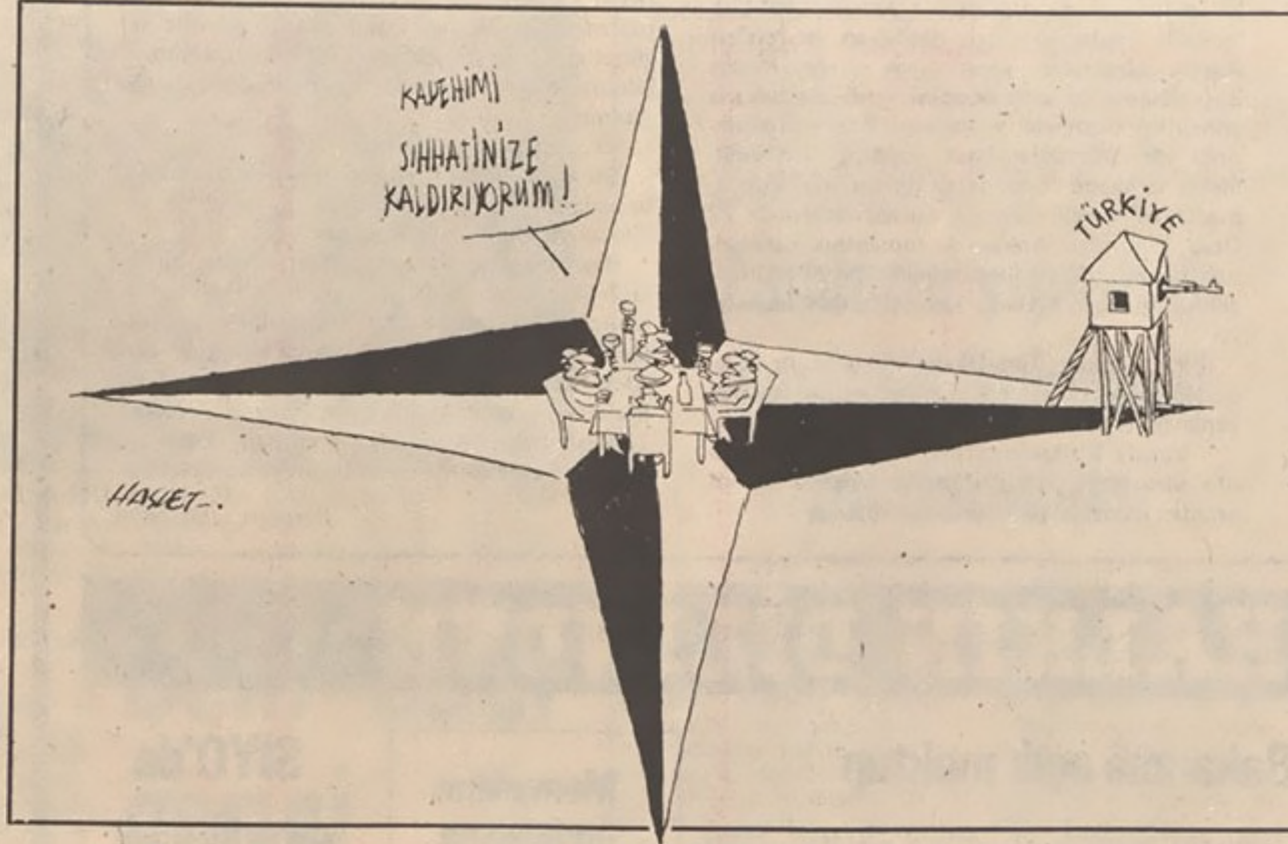
iş yasasına ilişkin haklar KAPICILAR'a uygulanmıyor

8. sayfada

Son günlerde askeri, ekonomik ve diplomatik trafik hızlandı

Türkiye sağlam bir sınır bekçisi yapılmak isteniyor

● Batılı çevreler bir yandan Türkiye-Yunanistan anlaşmazlıklarını gidererek NATO'nun güney kanadını tahkim ederlerken, öte yandan Türkiye'deki ekonomik bunalımın, daha baskıcı siyasal bir yönetimle atlatılmasını amaçlıyor.

● Son dört gün içinde NATO Başkomutanı Rogers, NATO Askeri Komite Başkanı Gundersen, IMF Türkiye Masası Şefi Woodward ve Federal Almanya Maliye Bakanı Matthofer Türkiye'ye gelip giderken, "Gölge Başbakan" Özal da batı ülkelerini dolaşıyor

HABER MERKEZİ

Son günlerde askeri, ekonomik ve diplomatik trafiğin hızlandığına dikkati çeken siyasal çevreler, bunu Türkiye'nin Batılılarca sağlam bir sınır bekçisi yapılmak istenmesine bağlıyorlar.

İran ve Afganistan'da ki siyasal gelişmelerden sonra Ortadoğu'da bozulan dengenin ancak, NATO'nun Güney kanadının güçlendirilmesi ile yeniden kurulabileceği ileri sürülen siyasal yorumlarda, Türkiye'nin de kurulacak bu yeni dengede, yerinin, Batılılar için sağlam bir sınır bekçiliği olacağı belirtiliyor.

NATO Başkomutanı Rogers'in, NATO Askeri Komite Başkanı Gundersen'in, IMF Türkiye Masası Şefi Woodwward'ın ve son olarak Federal Almanya Maliye Bakan'ı Matthöfer'in birbiri peşisıra, Türkiye'ye gelip gitmeleri ve "Gölge Başbakan" Turgut Özal'ın Batı başkentlerini dolaşması ve OEÇD'deki son temasları, Türkiye'nin Batılılarca sağlam bir sınır bekçisi olarak görülmesi yolun-

(Devamı 7. Sayfada)

Kontenjan senatörü Metin Toker:

"Ege'de iki ülke, Yunanistan'ın NATO'ya dönüş statüsünde anlaşmalıdırlar"

● Dışişleri Bakanı Erkmen Ege'de iki ülke arasındaki sorunlarda bir anlaşma olursa Yunanistan'ın NATO'nun askeri kanadına dönmesine karşı çıkılmayacağını söyledi

ANKARA (THA)

Kontenjan Senatörü Metin Toker, "Ege'de iki ülkenin şimdi ilk halledecekleri sorun, Yunanistan'ın NATO'nun askeri entegrasyonuna geri dönüşünün yeni statüsü üzerinde mutabık kalmalarıdır" dedi.

Senatör Toker, Cumhuriyet Senatosu'nda yaptığı konuşmada MSP'nin "Kıbrıs'ın Yunanistan'a, Ege'nin Amerika'ya satıldığı" yolundaki görüşünü "gerçek dışı kaba suçlamalar" olarak nitelendirdi ve CHP'nin Notam'ın kaldırılması konusundaki tutumunu da "dürüst ve haklı" bulduğunu söyledi.

Toker, Türk-Yunan ilişkileri konusunda da şu görüşleri savundu:

"Yunanistan bizim iyi niyetimize iyiniyetle karşılık verirse Ege'de Türk-Yunan ilişkilerinde NATO'nun güneydoğu kanadında yeni bir dönemin açılması beklenebilir. Yeni komuta sorumluluğu statüsünde taraflar komplekslerden ve iç politika endişelerinden kurtulurlarsa Türkiye ile Yunanistan'ın çıkarlarını bağdaştırmak imkansız değildir."

Öte yandan Dışişleri Bakanı Hayrettin Erkmen önceki gün Senato'-

(Devamı 7. Sayfada)

Adana'da bir sanığın kaçırıldığı olayda iki er öldü, biri polis iki kişi yaralandı

● K. Maraş Pazarcık'da PTT binasına konulan saatli bomba patladı.

● İstanbul'da Dikilitaş Karakolu Başkomiseri öldürüldü.

● Tarsus Cezaevi'nde sol görüşlü bir tutuklu bıçakla yaralandı.

● Ankara'da seçimleri protesto amacıyla gösteri yaptıkları iddiasıyla tutuklu bulunan 7 kişi tahliye oldu.

(HABERİ 5. SAYFADA)

ÜRETİCİLER BAKANI PROTESTO ETTİ

Gümrük ve Tekel Bakanı Ahmet Çakmak, Ege Ekici Tütün Piyasası'nın açılışı sırasında üreticilerin kendisine karşı takındığı tavırdan dolayı oldukça sinirlendi. Birçok ilçede üreticilerin sert tepkisiyle karşılaşan bakan, 2 günün akşamı Kuşadası'na giderek kendisine "nefis" bir ziyafet çekti.

EGE EKİCİ TÜTÜN PİYASASINDAN NOTLAR

Ödemiş'te Tekel Bakanı'nı üreticiler yerine Belediye Bandosu karşıladı

● Tekel Bakanı özel sektörün sigara üretmeye baslamasıyla birlikte sigara sıkıntısının kalmayacağını öne sürdü

● Tütün üreticileri, ürünlerini çok düsük fiyatla satmak zorunda bırakıldıklarını açıkladılar

İZMİR -DEMOKRAT

Ege Ekici Tütün Piyasası Gümrük ve Tekel Bakanı Ahmet Çakmak tarafından açıldıktan sonra, dün de Ege'nin çeşitli yerlerinde alımlar devam etti.

Tütün piyasasının ikinci günü de çok sönük geçti. Gümrük ve Tekel Bakanı ve beraberindeki heyet sönük ve ilgisiz karşılandı.

İLK DURAK TORBALI

Bakan ve beraberindeki heyet 9.05'te Torbalı'ya girdi. Ancak kendilerini karşılayan tek üretici bulamayınca arabasına binerek Ödemiş'e doğru yola devam etti.

(Devamı 7. Sayfada)

BU ÇOCUKLARIN GÜNAHI NE!

Ege Ekici Tütün Piyasası bu yıl da üreticilerin alınterlerinin karşılığını alamadığı bir piyasa oldu. Aileleri ve çocuklarıyla birlikte aylarca çalışıp didinen üreticiler, 1 kg. tütün için harcadıkları parayı bile karşılamayan başfiyat uygulamasını şiddetle protesto ettiler. Çoluk-çocuklarıyla tütün alım merkezlerine gelen üreticiler Tekel Bakanı'ndan sevindirici bir söz duymak için boşuna beklediler.

Cumhurbaşkanı'na telgraf kuyruğu

ZAMLAR KİRAZ, YENİŞEHİR KAVAK VE ŞAVŞAT'TA PROTESTO EDİLDİ

HABER MERKEZİ

Son zamların İzmir'in Kiraz Bursa'nın Yenişehir, Samsun'un Kavak ve Artvin'in Şavşat ilçelerinde protesto edildiği bildirildi.

KİRAZ İLÇESİ'NDEKİ PROTESTO

İzmir'in Kiraz ilçesinde gösteri yapan 30—40 kişilik bir grup, hayat pahalılığını, zamları ve faşist saldırıları protesto etti. Ellerinde meşalelerle AP İlçe Merkezi'nin önüne gelen göstericiler, zamları protesto eden çeşitli sloganlar söylediler.

Gösteriden sonra güvenlik gö-

Devamı 7, Sayfada

Şavşat'ta zamlarla birlikte baskı yasalarını, baskıları ve işkenceleri protesto eden halk, Şavşat PTT'si önünde yüzlerce metre uzunluğunda kuyruklar oluşturarak, Cumhurbaşkanı'na telgraf çekti.

İzmir Gültepe'de olaylardan sonra 200 kişinin kaybolduğu öne sürüldü

İZMİR (DEMOKRAT)

Gültepe'de bir süre önce meydana gelen olaylar sırasında kaybolduğu bildirilen 200'e yakın kişiden hiç bir haber alınamadığı ve hayatlarından endişe edildiği açıklandı. Kaybolan kişilerle ilgili yazılı bir açıklama yapan Gültepe halkı, sözkonusu kişilerin büyük bir olasılıkla Emniyet Müdürlüğünün nezare-

(Devamı 7 Sayfada)

Tutuklu bulunan TÖB-DER yöneticilerinin duruşması Cumartesi günü yapılacak

ANKARA (DEMOKRAT)

Tutuklu bulunan TÖB DER Genel Başkanı Gültekin Gazioğlu, Merkez Yürütme Kurulu

(Devamı 7. Sayfada)

ÇUKOSEN BAŞKANI: ÇUKOBİRLİK'İN ÜS HALİNE GETİRİLMESİNE KARŞI AKTİF OLARAK DİRENECEĞİZ

Çukobirlik işvereni korsan işçi çıkarıyor

ADANA (DEMOKRAT)

Katledilen eski Adana Emniyet Müdürü Cevat Yurdakul döneminde Mali Şube Müdürlüğü elemanlarının düzenlediği operasyonlar sonunda işyerinde ve özel çiftliğinde bildirim dışı stok edilmiş 21 milyon lira değerinde tıbbi ilaç ele geçirilen Hikmet Savatlı, Çukobirlik Yönetim Kurulu Başkanlığı'na getirildiği günden itibaren işçi kıyımına başladı.

Demirel'in göreve başlamasıyla birlikte tıbbi

(Devamı 7. Sayfada)

Zamlardan sonra sokağa terkedilen çocuk sayısı hızla artıyor

Neyyire ÖZKAN

Zorunlulukların sokağa ittiği bir küçük. Elinde torbası, yarı çıplak ve ne olacağından habersiz.

Bu minicik bebeklerin köşebaşlarına terkedilmesinden sadece ana ve babaları mı sorumlu?

Yaşamın emekçi kitleler için daha güçleştiği işsizliğin, açlığın kol gezdiği ülkemizde sokağa bırakılan terkedilen çocukların sayısı da her geçen gün artıyor. Gün geçmiyor ki, gazete sayfalarında terk edilen çocuk haberleri eksik olsun. Gazete spotlarında, "çanta içinde ayaza terkedilen küçük", "bu yavruyu evlat edinecek kişi aranıyor", "Şehir hatları vapurunda terkedilmiş bir çocuk bulundu" yollu yüzlerce haberin kaynağı olan sokağa terkedilmiş çocukların sayısı, yılda binli rakamları aşıyor. Resmi kayıtlara geçemeyen diğer yüzlerceyi de hesaba katınca terkedilen, sokağa bırakılan

(Devamı 7. Sayfada)

AKLA KARA

EMİL GALİP SANDALCI

İkinci "Mektup"

Bir hafta önce bu köşede (21 Şubat 1980 perşembe) bir süreden beri çeşitli adreslere, bu arada gazetelere, parlamenterlere vb. postalanan bir mektuptan söz etmiş ve vatandaşları biribirlerine düşürmeyi amaçlıyan bu kışkırtmacılık örneğinin tam metnini yorumlamaksızın, kamu oyuna açıklamıştık.

Söz konusu mektubu biz keşfetmemiştik. Salt bizim adresimize yollanan özel bir mektupta değildi. Pek çok kopyesi, pek çok kişinin bir süredir elinde idi. Ne ki, soyut planda her fırsatta birlik ve beraberlikten, ülkemizin düşmanlarının bölücü çabalarından söz eden, dahası bu konuda demagojik bir duyarlılığın tüm örneklerini sergileyen; hatta karşılarında gördükleri herkeşi bölücülükle karalamaktan çekinmeyen iktidar çevreleri, ortalarda en kışkırtıcı bir biçimde dolaşan bu somut bölücülük örneğini bilmemezlik-görmemezlik-duymamazlıkdan gelmeyi yeğliyordu.

Mektubun gazetemizde yayınlandığı gün Savcılık, mahkeme kararı ile, Demokrat'ı toplattı ve "Halk topluluklarının kışkırtıldığı iddiası ile gazete sorumluları hakkında kovuşturma açtı. "Gazetecilik görev anlayışı ve sorumluluğu bu durumda bilmemezlikten gelmeyi mi, yoksa kamu oyunu ve yetkilileri uyarmayı mı gerektirirdi? Acaba, kışkırtmacılığın üstüne üstüne gitmek mi, yoksa vurdum duymazlıktan gelmek mi "kışkırtıcılık" tı? Her neise, amacımız bu soruların yanıtlarını burada tartışmak değil.

Mektubun gazetemizde yayınlanmasının hemen ardından, sayıları onu aşkın Milletvekili, konu ile ilgili olarak Cumhurbaşkanına müracaat etti. CGP Genel Yönetim Kurulu bir bildiri yayınlayarak "Bazı fesat yuvalarının yalan belgeler ve mektuplar dağıttıklarını" kaydetti, olayı kınadı, hattâ yorumluyarak bazı "dış güçler ve sorumsuz politikacılar"ı suçladı. Ve Ankara CHP Milletvekili Selahattin Öcal, Başbakan ve İçişleri Bakanı tarafından yanıtlanmak üzere, Meclis Başkanlığına iki soru önergesi verdi. Başbakana yöneltilen önergede, Ankara'nın bazı mahallelerinde alevi yurttaşlara baskı yapıldığı ileri sürülmekte ve özetle "Endonezya tipi bir 'soykırım' amaçlayan" ve Milli Güvenlik Kurulu adı altında 22 Ocak 1980 günü Ankara'da toplanarak karar altına alındığı iddia edilen bu mektupdaki on maddelik hususların açıklığa kavuşturulması amacıyla:

- Yasa dışı ve Türk Devleti'nin temeline dinamit koymaya yönelik ve mezhep kışkırtmacılığı yapan bu örgütü kimler yönetmektedir.

- Yazıda (Parlamenterlere de gelen aynı mektup metninde) bazı parlamenterlerin ilk etapda ortadan kaldırılacağı ifade edilmektedir.

Halkın iradesini yüce parlamentoda temsil eden parlamenterlerin düşüncesi Anayasa ve yasaları hiçe sayarak ne zamandan beri illegal örgütlerce ipotek altına alınmıştır? Bu hususta almayı düşündüğünüz önlemler nelerdir?" denilmektedir.

İçişleri Bakanı'na yöneltilen soru önergesinde ise "Gaziantep Düztepe Polis Karakolu'ndaki MHP eğilimli bi komiserin mahalle muhtarlarına gönderdiği yazıda Alevi-Kürt yurttaşların adlarının saptanması" olayının aydınlığa çıkarılması istenmektedir.

Görülüyor ki, ortada-bazı parlamenterlerin ortadan kaldırılacağını içeren ilgi çekici bir mektup metni ve mezhep kışkırtıcılığına yönelik örgütsel gizli bir çaba vardır. (CGP Yönetim Kurulu bildirisine göre; bu arada "iğrenç ilânlar" da dağıtılmıştır.)

Ve... bu çaba sürmektedir.

Şu anda elimizde gene adımıza postalanmış ve başkalarına da postalandığını öğrendiğimiz bir "ikinci mektup" bulunmaktadır.

Birincisi gibi, pelur kağıdına yazılmış bu üç sayfalık mektubun ilk iki sayfası 5.2.1980 tarihini, üçüncü sayfası ise 17.2.1980 tarihini taşımaktadır. Birinci sayfada "Bazı Büyük'lerimizin hain Alevi-Kızılbaşlar için söylediği veciz sözler" başlığı altında, sırasıyla Süleyman Demirel, Alpaslan Türkeş, Fahri Korutürk, Necmettin Erbakan, Turhan Feyzioğlu, Ferruh Bozbeyli ve Celal Ba-

(Devamı 7. Sayfada)

DÜŞÜNCE ALANI

Garantisiz borç dramı

Erdinç KAPANCA
(İktisatçı)

- ÖYLE BİR TASFİYE PROGRAMI SÖZKONUSU EDİLMİŞTİR Kİ, ADETA ŞEKLİ BAĞLANTILAR NEDENİYLE BİR AÇMAZDA KALAN BU GÖRÜNÜRDE TRANSFER BEKLEYEN PARALAR, FON SAHİPLERİNE GÜNÜMÜZ FİNANSMAN DARBOĞAZINDA SANKİ BİR ULUFE GİBİ DAĞITILMAYA BAŞLANMIŞTIR.
- BU ARADA GERÇEKTEN GARANTİSİZ TİCARİ BORÇ NİTELİĞİNDE OLAN PARALAR AÇISINDAN DA DÜŞÜNMEK GEREK.

Türkiye eğer 1970 ve özellikle de 1975'ler sonrasının ekonomik kararlarını alırken bugünkü sonuçları görebilseydi, her halde bugünün karmakarışık ve neyi amaçladığı bilinmez kararlarına tanık olunmazdı. Meşhur 25 Ocak 1980 kararlarını kastediyoruz. Çok yönlü, çok kesime yanıt götürmeye, çözüm getirmeye çalışan, çok karanlık kararlar.

Bu kararlar bölümlerinden bir tanesini de garantisiz ticari borçların tasfiyesine ilişkin öngörüler oluşturmaktadır. 1977 ve 1978 yıllarında ithali yapılıp karşılıkları transfer edilememiş yaklaşık 1.5 milyar dolar borcun hangi esaslar içinde tasfiye edileceği programlanmaktadır.

Hemen belirtelim; önem ve içeriği itibarıyle en az dikkat çekmesi gereken bu karar, şimşekleri en çok üzerinde toplayan karar olmuştur. Ve kısa süre içersinde çok geniş kesimlerin yorum ve eleştirilerine sahne olan, açık oturum konusu edildiğinde izleyicilerinin çokluğundan salonda yer bulunmayan bir güncellik ve nitelik göstermiştir. Ne denli açık; bir dönemin vurgun furyası gelişimleri olarak ekonomiye yaralar açan sözde ithal işlemleri, şimdi karşısında kalcıkları yeni esaslar çerçevesinde, bu kez sayıları salona sığmayacak kadar çok olan bu vurgunu organize edenlerce yeni oyunlar sergilemektedir de ondan.

İKİLİ FİNANSMAN OYUNLARI MI?

Bilindiği gibi, transfer bekleyen mal karşılığı ithalatla ilgili olarak yıllardan beri yinelenen ortak bir kanı vardı. Bu mallar aslında bedelleri peşin ödenmiş ithal işlemleriniyansıtmaktadır. Yerli sermayedarlar uluslararası sermayeyle ilişkileri ve çok uluslulukları düzeyinde yurt dışında oluşturdukları fonlarla mal karşılıklarını gerçekte ödemişlerdir. Şimdi transfer bekleyen paralar gerçekte kendi paralarıdır.

Yeni getirilen garantisiz ticari borçlara ilişkin kararlarda bu düşüncenin bir bakıma tescil edildiğini görüyoruz. Öyle bir tasviye programı söz konusu edilmiştir ki, adeta şekli bağlantılar nedeniyle bir açmazda kalan bu görünürde transfer bekleyen paralar, fon sahiplerine günümüz finansman darboğazında sanki bir ulufe gibi dağıtılmaya başlanmıştır. Ne var ki böyle bir programlanışta bazı hesapta olmayan hatalar oldukça önemli sorunlar doğurmak üzere hep gözden kaçmış. Daha açık ifadeyle gerçekte kararın düzenletici ve uygulayıcı olan fon sahipleri, bazı açılardan başlarına gelecekleri pek sezemeden önemli zorluklarla karşı karşıya kalmışlardır. Bu durumda ikili finansman dışı ilişkileri yansıtan ve çok az olduğu sanılan gerçek transfer bekleyen paralar da, bu olumsuz yandan en çok etkilenme durumunda kalmıştır.

Ancak şu kadarını söylemek olasıdır ki, üç ay içinde diledikleri tasfiye yöntemini bildirecek olan alacaklılar (ki borçlulardır) bu tercihleriyle ayni zamanda 1,6 milyarın ne kadarı ikili finansmana konu edilmiştir onu ortaya koyacaklardır. Sabırla beklemek gerek.

Eğer ikili finansman ağırlık kazanırsa ne olacak? İşte o zaman sormak gerekir. Bu dövizlerin kaynağı nedir? Uluslararası alanda alım satımda kullandığınız bu dövizleri nereden buldunuz?

Ne var ki, görünürdeki güçlüğüne karşın bu soruları yanıtlamak çok kolaydır. Birincisi Türkiye güdümlü kambiyo politikası görüntüsü ötesinde, hiç bir zaman kambiyo ve gümrük rejimini katı bir şekilde uygulayamamıştır. Dışa açık işlemleri hiç bir zaman ve aşamada tam olarak izlemek mümkün olmamıştır. İkinci ve çok daha önemli yanı ise yeni ihracat kararnamelerinin içinde gizlidir. İhracatçıya, elde ettiği dövizlerin neredeyse tamamı kendi gereksinimlerinde kullanma hakkı tanınmışken, bunun ötesinde bir de ihracaat dövizlerinin %5 ini veya 40 bin dolarını özgürce yurt dışında tutma hakkı tanınmıştır. Şimdi sormak gerek, bu dövizler nerelerde kullanılacak? Gayet açık. Bu öngörüşüyle, iktidar, açıkça yeni ikili finansman odakları oluşturmuştur. Yeni stokculuk ve yabancı damgalı karaborsa malları pazarı açmıştır. Başka bir kullanım şekli düşünmek olanaksızdır.

GERÇEK BORÇLARA GELİNCE

Bu arada gerçekten garantisiz ticari borç niteliğinde olan paralar açısından da düşünmek gerek. Öyle anlaşılıyor ki, bu tür fonların sahipleri, uluslararası alanda Türk armatörlerine yaptıracakları taşıma hizmetlerinde navlün borçlarını Türkiye'deki alacaklarından mahsupla ödeme yöntemini seçecek lerdir. Diğer bir deyişle böyle bir yolun izlenmesi halinde bir yandan Türk armatörlere uluslararası alanda iş görme olanağı sağlanmışken biryandan da borçların tasfiyesi gerçekleşmiş olacaktır.

Ne var ki, diğer yöntemlerin yapaylığı yanında en anlamlı sonuç doğuracak olan bu yol da oldukça kapalı ve amacına ulaşamaz bir içerikle düzenlenmiştir. Örnek olarak açıklamak gerekirse alacaklı (A) firmasının uluslararası nakliyesini miktarınabakmaksızın sözgelişi 100 milyon liralık alacağı tasfiyeye çalışırken, yine çok uluslu bir şirket olan (B) veya (X) kuruluşların (alacakla direkt bir ilişkisi yoktur) doğrudan doğruya veya (A)'nın aracılığı ile taşımaları Türk gemileriyle yaptırması halinde, navlun alacakları Türk lirasından mahsupla ödenmemektedir. Oysa eğer gerçek amaç borcun tasfiyesi ve Türk armatörlerine de iş alanları yaratmak ise doğrudan doğruya Türk firmalarının girişimleriyle yüklerini Türk gemilerine taşıtmayacak olan (B) ve (X) kuruluşlarının, (A)'nın aracılığı ile devreye sokulmaları ve navlun gelirleri doğması durumunda, ayni özden nedenle mahsup hakkının tanınması gerekir. Böylece, özetlemek gerekirse:

— Türk armatörlere (A)'nın zorlaması ve saygınlığı sonucu ek işler çıkacak;

—Borç tasfiye edilerek ve yeni ödünçleme ve mal alımı olanakları doğacak,

— En önemlisi de uluslararası alanda kendini tanıtacak ve güven oluşturabilecek Türk taşımacılarına borçla bağlı kalmaksızın gelecekte sürekli bir iş alanı yaratılmış olacaktır.

Ne denirse denilsin girişimler belirli kesimlerin empozesi sonucu belirli kesimlere hizmet götürme düşüncesiyle gerçekleştirilmektedir. Bunun ötesinde gerçekten Ulusal kalkınma anlamında sonuç doğuracak girişimler ise, araştırma ve bilgiden yoksunluk nedeniyle eksik kalmakta ve yine ulusal sorunlar bataklığında diğerleri gibi aynı sonucu doğurmaktadır.

YARADANA SIĞINIP

İdamda işbirliği

Can YÜCEL

CHP Genel Başkanı, son Avrupa gezisinde (Mubarek, sanki Abdül Kâdir–i Geylani, Ceylâni ve Cevelâni!), Almanya'nın Sesi Radyosu'na verdiği demeçte, "Türkiye'de bugün için erken seçim hiçbir şeyi değiştirmez. Gittikçe yoğunlaşan bunalımdan çıkabilmenin tek yolu, CHP–AP İşbirliğidir" demiş... Ecevit, Demirel'in yüzyıl sürdürmeğe kararlı göründüğü YÜZ GÜNÜN öncesinde de, süresince de, bakır mangırı altına çevirivereceği müflis sarraflarca umulan bu sihirli simya formülünü (hAP–CuHuP) kakalayıp duruyor zaten. Demirel ise akıllara durgunluk veren icraatıyla kazandığı alafıranga Yüz Numarayı, yukarda belirttiğim gibi, kolayberi terketmeğe niyetli değil. Dışarda sıkışan çevreler, çakşırlarını savura savura, kapıyı hababam dövüyorlar, ama o oralı değil. Erken seçime de, erken sıçıma da karşı.

O çift sıfırlı kapıyı zorlayanlar arasına CHP milletvekili, kadim dostumuz Muammer Aksoy da katıldı maalesef. "AP ile CHP birleşip, Milli Takım kurmalı!" diyor. A Muammerciğim, milli takımımızın son yıllardaki perişan halini görmez, bilmezmiş gibi konuşuyorsun sen! Ay–yıldız formalılarımız, yene yene tek Kıbrıs'la Malta'yı yenebildiler, o da ıkına sıkına. Sen, önerdiğin siyasal milli takımın daha başarılı olacağını mı sanıyorsun? Oysa, böyle bir takım, Malta'yı bilmem ama, özellikle Kıbrıs önünde hezimete mahkûm. Yabancı antrenörümüz öyle istiyor çünki...

Lâkin, son günlerde meydan–ı siyasette (Biliyorsunuzdur, idam cezalarının uygulandığı yer demektir siyaset) yeni bir ceryan, daha doğrusu bir ufunet belirdi. Örneğin, geçende Erzurum'da yapılan Aksalur–80 Kış Tatbikatında, bazı parlamenterlerimiz, özellikle AP'liler komutanlarımıza, "Efendim, üç aylık bir savaş hali ilân edilmeli... Bu arada 4–5 kişi de asılınca bu iş biter," diyesiymişler. Bitecek olan, halledilecek olan iş, anlamışsınızdır elbet, şu malum "tedhişçilik" sorunu.

Derken, efendim, bu darağacı zangırtısı haftalık "Yankı" dergisinde yankılandı. Hem de, bir karayel hışmıyla sehpayı AP–CHP İşbirliğine doğru eğmecesine, bükmecesine.

Gazetelerde bu gelişmeye ilişkin, bakın neler deniyor: "AP Genel Başkan Yardımcısı Necmettin Cevheri ve Adalet eski Bakanı CHP'li Mehmet Can, Meclis'te bekleyen idam cezalarının geciktirilmemesi kanısında olduklarını açıklamışlardır. Cevheri, bu arada AP'nin CHP ile yakın işbirliği yapmasında yarar olacağı görüşünde olduğunu söylemiştir." Mehmet Can bu bapta Cevheri'den de fevri, yani ateşli ve cevherli. "1974'den bu yana yargı organlarında kesinleşmiş 14 idam cezası vardır," diyor. "Bunlar Meclis'in tasdikine sunuldu. Bu cezaların geciktirilmesi doğru değildir. Hem cezalıların böyle bir ortam içerisinde bekleyişleri açısından, hem de toplumda hiç idam cezası verilmiyor görüntüsünü silme bakımından, bu cezaların geciktirilmesi doğru değildir. Ayrıca, bunların yargı üzerinde de olumsuz etkileri vardır. Verilen idam cezalarının tedhişin durdurulmasında bu ortamda etkili olacağı kanaatindeyim.". Eski Kadirli Kaymakamı Mehmet Can söylemiş bu lâfları! Hani şu, Yaşar Kemal'in "Teneke" adlı uzun öyküsünde anlattığı ve dudağından Beethoven'in Dokuzuncu Senfoni'sinden "Neşeye Neşide" ezgisi hiç eksik olmayan ilerici kaymakam! (Ezgiyi ve Schiller'in yazdığı sözlerini hatırlayacaksınız: "Freude, schöner götter Furken," Türkçesi yani "Sen ey Neşe, sen ey görkemli, tanrısal kıvılcım" diye başlar hani.)

Ey kahpe felek! Nerdesiniz, 12 Mart sonrasında, üç devrimci delikanlının asılmasına kırmızı oy veren, sonra da idam cezasının kalkması için önergeler hazırlayan CHP'li milletvekilleri?.. Bre canlar, hepiniz de mi Bican oldunuz? ... Baksanıza, o sizin Barış ve Hümanizma güvercinleri zeytin dalı değil, idam haberleri taşımağa başladı gagalarında!...

Sayın Mehmet Bican'ın mantığına göre, idamlıkları "böyle bir ortamda beklemeden kurtarmak gerektiğine" göre, bari hiç işi uzatmayın, uzun

(Devamı 7. Sayfada)

HALKIN DİLİNDEN

Orman Bakanına açık mektup

Sayın Ekinci

Artvin Töb-Der'in Orman köylülerini direnişe zorlaması yüzünden SEKA'ya kağıt hammaddesinin gelmediğini, bu nedenle ülkede kağıt darlığını Artvin Töb-Der'in yarattığını açıkladın TRT'de.

Bu açıklamanızla emekçi halkımız karşısında ne denli gülünç duruma düştüğünüzün farkında mısın? SEKA'nın gereksinmelerini Artvin ormanları mı karşılıyor? Türkiye'nin kağıt gereksinmesini Artvin ormanları karşılıyorsa neden Artvin'de bir kağıt fabrikası açma girişiminde bulunmuyorsun? Bu ne saçmalıktır. Artvin orman köylüleri, alınterinden, emeklerinden kimlerin milyonları, milyarları vurduğunu, ormanların bir avuç çıkarcıya nasıl peşkeş çekildiğini, nasıl sömürüldüklerini gayet iyi bilmektedirler. Neden, niçin DİRENDİKLERİNİ DE. Kimlerin dost, kimlerin düşman olduğunu daha iyi kavramaktadırlar.

Hiç düşündün mü? Bir orman köylüsünün yaşamını? Ne yediğini, ne giydiğini, Zamların, hayat pahalılığının altında nasıl ezildiğini. Sabahın köründen akşamın karanlığına değin soğukta çamurda nasıl çalıştığını, sakatlandığını. Bunun karşısında eline ne geçtiğini. Ailesini nasıl geçindirdiğini hiç düşündün mü?

1977 seçimlerinde orman köylülerinden oy isterken aynen şunu söylüyordun. "Ben de sizdenim. Sizin halinizden, dilinizden anlarım. Sizinle Gürcüce de konuşurum". Halk seni kendinden bir insan sandı. Yanılttın halk sana kanmıyor, kanmayacak.

Halkın oylarını aldın. Onların "Vekili" oldun. Bakan oldun. Hem de Orman Bakanı. Halkımıza kan kusturmak için, onları iliklerine kadar sömürtmek için. Artvin ormanlarını bir avuç sömürgene peşkeş çekmek için.

Peki mazot, benzin, komür, margarin, tüpgaz, demir, çimento... darlıklarına hangi demokratik kuruluşlar neden oldu? Birkaç yıllık hammaddesi bulunan fabrikaların bir kısmı yakıt, mazot vs. yokluğundan kapatılmıştır. Acaba mazot, fuel-oil, vs yokluğunu yaratan da dernekler midir? Yanıtlayabilirmisin bu soruyu? Böyle açıklamalara devam edin. Böylece kendi teşhirinizi daha iyi yapmış olursunuz.

Artık Töb-Der'in kapatıldığından söz ettin. Doğrudur. Töb-Der kapatıldı ama öğretmen hareketi durmadı, durmayacak. Daha bir canlı, daha bir tek vücut halinde mücadelemiz sürecek. Öğretmen hareketini parçalamaya hiç kimsenin gücü yetmeyecektir.

Demokratik kuruluşların kapatılmasıyla, baskı ve terörün dozunu artırdıkça anti-demokratik uygulamalar sürdükçe herşeyin çözümleneceğini, sütliman olacağını sömürülerinizin katmerleşeceğini sanıyorsanız aldanıyorsunuz.

Evet Artvin'de Orman köylüleri haklarını alamadıkları için direnişe geçtiler. Emekçi halkın bu haklı direnişinin yanındayız, yanında olacağız her zaman. Onların sorunları bizim de sorunumuzdur. Biz halkız. Bu böyle biline.

KAPATILAN TÖB-DER ARTVİN ŞUBESİNE ÜYE ÖĞRETMENLER

Memurların örgütlenme hakkı sınırlanamaz!

Yayınladığınız Demokrat gazetesini her türlü imkanı zorlayarak ilgi ile izliyoruz.

Ülkemizde işçi sınıfımızın bir kesimi DİSK çatısı altında örgütlenmiştir. İşçi sınıfının sendikalar içinde örgütlenme, grev yapma, toplu sözleşme gibi yetkileri olduğu anayasaca tanımlanmıştır.

Devlet memuru diye adlandırılan ve sayıları 2 milyonu geçen geniş emekçi kitlesi vardır. Bu kitlenin se, ne grev, ne toplu sözleşme, ne sendikalaşma hakkı vardır. Memurlar iş kollarına göre haklarını toplu ve örgütlü savunabilmek için, işkollarına göre çeşitli derneklerde gruplanmışlardır.

Buna karşın bu derneklerin çoğu kapatılmıştır.

Tüm yetkililere, tüm memur arkadaşlara bu konu üzerinde düşünüp, almaları gereken önlemleri ve yasal haklarına kavuşmaları yolunda mücadelelerini sürdürmeleri gerektiğini hatırlatıp, tüm devrimci demokratlar, olarak bu mücadeleyi destekleyeceğimizi duyururuz.

AKHİSAR'DAN BİR GRUP DEVRİMCİ

SİYO'da direnilecek

Öncelikle sorunlarımızı kamu oyuna duyurabilme olanağı yarattığınız için tüm SİYO'lu ilerici, yurtsever ve devrimciler olarak teşekkür ederiz.

Biz mesleki öğretim genel müdürlüğüne bağlı Keçiören'deki Sağlık İdaresi Yüksek Okulu öğrencileriyiz.

Günümüzde yeni MC-nin tüm demokratik kuruluşlara, fabrikalara ve devlet dairelerinde sürdürdüğü yasa dışı uygulamalar ve baskılar sürerken bizim okulumuz da bu uygulama içerisine alınmaya çalışılmaktadır. Egemen güçlerin tüm öğretim kurumlarını faşistleştirme çabası içerisine okulumuzda giriyor.

Okulumuza, öğrenim başladıktan 2.5 ay sonra bir gün içerisinde 110 kişinin kaydı yapıldı ve okula alındılar. Bu 110 kişi daha sonra okulumuzda bir olaya neden oldular. Bu uygulama tüm hukuk kurallarını çiğneyen anti-demokratik bir uygulamadır. Üstelik insan sağlığı hizmeti üreten kuruluşlara yönetici yetiştiren okulumuz için, insan sağlığına düşman eylemler düzenleyen faşist militanların bu şekide okula alınmasının insanlık önünde hiç bir açıklaması yoktur.

CHP döneminde yaptığımız girişimler uzun süre sonuçsuz kalmasına rağmen, sürdürdüğümüz mücadele sonucu Danıştay'dan "yürütmeyi durdurma kararı" uygulatildı. Bu uygulama sonucu faşistler okuldan çıkarıldılar.

Fakat yeni hükümetin kurulmasıyla birlikte bu karar uygulamadan kaldırılmıştır. Daha önce okuldan bu kararla atılan 110 faşist tekrar okula alınmak istenmektedir. Bu uygulamanın şartlarını hazırlamak için Bakan Münif İslamoğlu Sağlık Bakanlığının idare makamlarında kendi atadığı Şube ve Genel Müdürlüklerini kazıma operasyonuna girişmiş ve bunun sonucu olarak 100 lerce kişi sürgün edilmiştir.

Bütün bu uygulamalar Sağlık İdaresi Yüksek Okulundaki haklı mücadelemizi durduramayacaktır.

SİYO'LU DEVRİMCİLER

Milli Eğitim Bakanlığı'nda faşist işgal var

Yeni MC'nin kurulmasıyla birlikte faşistlerin ilk el atmış oldukları yer bakanlığımız oldu. İlk olarak 100 kişilik silahlı bir grup, polislerin eşliğinde bakanlığımızı bastı. Buna karşı çıkan memurlar karakola götürülerek alabildiğine dövüldü. Ve bir daha bakanlığa gelmemeleri için tehtid edildi. Hatta aynı gün bakanlığın basılıp memurlara tehdit savurulması veya tartaklanmaya karşı çıkan AP'li bir Genel Müdür Baş Yardımcısı da yine polisler tarafından tartaklanmıştır. Arkasından sürgünler çıkmaya başlamıştır. Milli Eğitim Müdürlüğüne tayin edilen arkadaşlar oradan da faşistlerin denetiminde olan bölgelerdeki ilk okullara memur olarak verilmektedirler.

Bunun yanısıra faşistler sabahlara kadar bakanlıkta kalıp hiç bir soruşturmaya dayanmayan, daha önce ceza almayan öğretmenlerin sürgün kararnamelerini çıkarmaktadırlar. Daha da ileriye giderek kendi adamlarının kararnamelerini dilekçesiz dahi çıkarmaktadırlar. Bütün bunlardevlet dairelerinin faşistleştirilmesinden başka bir şey değildir.

MEB çalışanları olarak bizler bu yapılanlar ve uygulamalar karşısında mücadeleyi bir görev kabul ediyoruz.

MEB'DEN BİR GRUP DEVRİMCİ MEMUR

Geyve'de bir grev var

Geyve'de grev var. DİSK'e bağlı Genel-İş'in grevi bu... Soğuk bir günde gittik grev ziyaretine. Sendika başkanı yörede sevilen, sayılan bir yönetici. Basın toplantısı yaparak, durumu kamuoyuna sergileyecek. Grevi sürdüren emekçilerin haklılığını bir kez daha halka duyuracak...

Grevci işçilerle küçük bir çadırın içersinde konuştuk. Soba yanıyor, biz de yanan sobanın etrafında ısınıyorduk. Tahtadan yapılmış sedirin üzerinde bir süre oturduk. Altmışlık Hasan amca nın grevle ilgili sözlerini dinledik. Şöyle diyordu grevci Hasan amca:

"1978 yılının Ekim ayında başladık greve. 78 bitti. 79'da bitti. Şimdi 1980 yılına girdik. Oldukça uzun sürdü eylemimiz. Hergün, her saat buradayız. Yazlar geçti. Kışlar geçti. Ama bir gün olsun belediye başkanımız yanımızdan geçmedi. Yakından ve uzaktan pek çok eş dost geldi. Halimizi sordu. Ama belediye başkanımız yaklaşarak selam bile vermedi.

Grevin ilk-günlerinde bekledik. Belki de gelir dedik. Az da olsa hakkımızı verir dedik. Ama oralı olmadı. Sanki bizim eylemimiz kanunsuzmuş gibi, adam selamını bile kesti. Çok cahil. Çok kinci bir adammış bizim belediye başkanımız. Adam sendikayı kabul etmiyor. Bizi de destekleyenleri gördükçe çileden çıkıyor. Yalnız olmadığımızı gördükçe adam daha çok kindarlaşıyor. Yakınımızdan geçerken allahın selamını bile vermeden geçip gidiyor.

Başkan bizi ezeceğini sanıyordu. Karın tokluğuna çalıştıracağını sanıyordu. Ama aldandı. Eylemin ilk günlerinde araya aracılar soktu. Eylemden vaçgeçsinler dedi. Sendikanın bize sahip çıkmayacağını etrafa yaydı. Ama istediğini bulamadı. Biz sendikamıza güvendik. Onun etrafında örgütlendik. Bugüne dek geldik. Grevimiz çok uzun sürdü. Tam onyedi aydır eylemdeyiz. Sonuna dek de direneceğiz. Artık geriye dönüş yok. El mi yaman bey mi yaman herkes görecek"

Bu sıralarda çadırın dışarsından bir takım sesler işittik. Grev yerine gelen bir grubun önü kesilmiş, bazı kişileri polisler tutup tutup adliyeye götürüyorlardı. Araya sendika başkanı da girdi. İşin iç yüzünü öğrenmeye çalışıyordu.Ama ziyarete gelen gençleri seçip seçip götürüyorlardı. Kaymakam ise toplu gelenlere çok kızıyor. "Bu da suçlu bu da suçlu" diye görevlilere emirler veriyordu. Ayak üstü, yapılan iddiaya göre, toplu olarak gelenler içersinde sloganlar atanlar olmuştu. Suçları bu imiş.

Ayak üstü tutuklamalar bir süre sürdü. Ama Geyve'nin resmi görevlileri durumdan memnun değildiler. Kaymakan asılıyor telefona durumu valiye rapor ediyor. Kuvvet istiyor. Aradan çok geçmeden de askeri birlikler jemselerle grev yerine yetişiyorlar. Ziyarete gelen ne kadar insan varsa toplayıp içeriye dolduruyorlar. Sabahlara dek süren sorgudan sonra 39 kişi tutuklanıp arabalarla Sakarya cezaevine gönderiliyorlar. İçlerinde öğretmen var. Öğrenci var. İşçi var.

Yedi avukatın durumu bir üst mahkemeye itirazından sonra yedi kişinin dışındakiler serbest bırakılıyor. İşin en enteresan tarafı da cezaevinde kalanların üçünün kız oluşudur.

Olayın ardından bir hafta sonra Geyve'de eylem birliği mitingi ve yürüyüşü oluyor. Bu mitingte eylem birliği komitesi adına tutukluların anneleri ve yakınları konuşuyor. Çok sayıda kalabalık bir halk kitlesinin izlediği mitingte aşağıdaki dövizler yer alıyor.

"Zamlara hayır"

"Açığa alınan öğretmenleri görevlerine döndürelim"

"İşçi, memur kıyımına hayır"

MÜKREMİN TEKİN
GEYVE

Durursa...

Elim titrerse dişim
sızlarsa
Gözüm görmezse seni
Kalbim zonklarsa eğer
ölmeden
Bilin ki, anlayın ki
Çok istediğim bir şeyi
Göremeden gideceğim
içindir.
İçim kanarsa eğer
bilmeden
Elim titrerse kavgada
Duyun ki, kitapları
sevdiğim içindir.

H. Zekai YİĞİTLER

MÜCADELE GÜNLÜĞÜ

28 ŞUBAT

1963 TİP Anayasa Mahkemesi'ne başvurarak, yürürlükte bulunan, Anayasa'ya aykırı olan ve çeşitli yasalarda yer alan 80 maddenin iptali için hazırladığı 5 dava dosyasını verdi.

1966 TMGT Genel Başkanı Alp Kuran, TMTF, TMGT'nin bütçelerinin azaltıldığını, sahte bazı kuruluşların ise arttırıldığını "ve gençlik örgütlerinin dağıtılmak istendiğini" belirterek, olayı kınadı.

Faşist askeri darbe girişimi genel grev ve sokak çatışmaları sonucu başarısızlığa uğradı

Bolivya'da zamlar büyük bir köylü direnişine yolaçtı

● GENEL KİTLE DİRENİŞLERİ SAYESİNDE BAŞARISIZLIĞA UĞRATILAN BİR FAŞİST DARBEDEN SONRA KURULAN HÜKÜMET ÜLKE ÇAPINDA YÜKSEK ÖLÇÜDE ZAMLAR İLAN EDİLİNCE,TARIM EMEKÇİLERİ SENDİKALARI GENEL GREV İLAN ETTİ

● YAPILAN GENEL GREV SONUCU HÜKÜMET,KÖYLÜLERE VERGİLERİN KALDIRILMASI,MALİ VE TEKNİK HER TÜRLÜ YARDIMIN YAPILMASI,TARIM ÜRÜNLERİ İÇİN PAZAR YERLERİ KURULMASI GİBİ ÖDÜNLER VERMEK ZORUNDA KALDI.

BOLİVYA KÖYLÜLERİ ZAMLARA KARŞI AYAĞA KALKTI
Bolivya'da yeni oluşturulan hükümet IMF'nin istekleri doğrultusunda bir dizi ekonomik önlem uygulaması getirince, köylüler büyük bir tepki göstererek yolları barikatlarla kesti.

DIŞ HABERLER SERVİSİ

Faşist bir askeri darbe girişiminin işçilerin gittiği genel grev ve sokak çatışmaları sonunda başarısızlığa uğradığı Bolivya da, köylü hareketi son yıllarda Latin Amerika'da görülen en yüksek düzeye erişti. Darbenin başarısızlığından sonra yapılan pazarlıklar sonucunda bugün merkez-sağ bir parti haline gelmiş bulunan AMNR(Milliyetçi Devrimci Hareket İttifakı) üyesi Lidia Gueiler devlet başkanlığına getirildi. Sol Milliyetçi Devrimci Hareket (MNRI) ile Devrimci Sol Hareketin (MİR) oluşturduğu Demokratik Halk Birliği nin ve PRIN'ın (Devrimci Sol Parti) Gueiler ile işbirliği yapmayı reddetmesi üzerine yeni hükümet AMNR ve Hristiyan Demokratlarca oluşturuldu. Katılan partilerin niteliğinden dolayı tutucu bir nitelik taşıyan yeni hükümet IMF önerileri gereğince bir dizi ekonomik önlemler paketini açıkladı.

Bu önlemlere karşı en önemli ve şaşırtıcı tepki köylülerden geldi. Bolivya Tarım Emekçileri Sendikaları Birliği (CSUTCB) genel grev ilan etti. Köylü grevinin ilk günlerinde bütün Bolivya kırlarında yollar barikatlarla kesildi. Titikaka gölünde mahsur kalan turistler La Paz'a ancak uçaklarla aktarılabilrdi. bu bütün Latin Amerika çapında en başarılı genel grev ve bu boyutlarda gerçekleştirilen ilk köylü direnişiydi.

1978 ve 1979 yılında yapılan seçimler köylüler arasında büyük umutlar uyandırması yanında, aynı ölçüde büyük bir hayal kırıklığına da yolaçtı. Daha 1978 Ocağında köylüler bölge içi ve bölgeler arası düzeyde sendikal bir örgütlenmeye gittiler ve Bolivya Tarım Emekçileri Sendikaları Birliği'ni oluşturdular. (CSUTCB). Bolivya Sendikalar Merkezi (COB)nin 1979 Haziran ındaki olağanüstü kongresinde bu birlik köylülüğün tek temsilcisi olarak kabul edildi.

Tarımsal ürünlerin kentlere akışını önlemek amacıyla karayolları kurdukları barikatlarla kapayan köylülerin temsil eden Tarım Emekçileri Sendikası aşağıdaki şu talepleri ileri sürdü

Kollektif üretime geçilmesi için köylü kooperatiflerinin oluşturulması, böylece arazilerin parçalanma sürecinin önüne geçilmesi bu kooperatiflere teknik ve mali yardım yapılması; aracıların, tefecilerin faaliyetlerine son verilebilmesi için, bu kooperatiflerin yönetiminde olmak üzere tarımsal ürünlerrin pazarlandığı merkezlerin oluşturulması; nakliyecilerin tekeline köylüler yararına son verilmesi, nakliye kooperatiflerinin oluşturulması ve bunların vergisiz araç satınalmalarının sağlanması, köylülerin sosyal güvenliği için önlemler alınması, devlet güvencesi altında asgari ücret saptanması, ve mevsimlik işçilerin durumunun düzelmesi için asgari düzenlemelerin yapılması

Yapılan görüşmeler sonunda hükümet şunları kabul etti:

Tarımsal ürünler üzerindeki vergilerin kaldırılması,köylülerin ürünleri için pazar merkezlerin oluşturulması, teknik ve mali yardım, taşıma fiyatlarının yalnızca yüzde 30 oranında arttırılması Ziraat Bankasının yönetimine köylülerin de katılması köylülerin elindeki toprakların kullanma belgelerinin hızla verilmesi.

Devrimden sonra Nikaragua'da sendikalar işçilerin yüzde 80'ini örgütledi

DIŞ HABERLER SERVİSİ

Nikaragua'da Temmuz devriminden sonra sendikal örgütlenme alanında büyük ilerlemeler sağlandığı bildiriliyor. Devrimden sonra kurulan iki yeni federasyon Nikaragua'lı işçilerin yüzde 80'ini örgütlemiş bulunuyor.

Sandinist İşçiler Merkezi (CST) yüz günden daha kısa bir süre içinde ülke içindeki işçilerin yüzde 80'ini örgütlerken, Somoza döneminin sendikal örgütü CUS çözülme sürecine girdi. Somoza'nın devrilmesinde hiçbir rolü olmayan ve Amerikan tipi sendikacılığı benimseyen CUS işçilerin yalnızca yüzde 8'ini örgütleyebilmişti.

CST'ye bağlı sendikaların yönetimine işçiler aktif biçimde katılıyorlar. Fabrikaların yönetiminde işçilerin seçtiği fabrika komiteleri rol alıyorlar.

Nikaragua'daki diğer önemli işçi hareketi ise ATC (Tarım İşçileri Birliği) ATC gerek özel çiftliklerdeki gerekse bugün devlet çiftliği haline gelmiş bulunan eski Somoza çiftliklerindeki tarım işçilerini temsil etmektedir. Kendisine ait toprağı bulunanlar bu birliğe katılamamaktadır.

Faşist diktatörlüğe karşı mücadelede halkın kurtuluşu için şehit düştü. Dersim halkının bağrına gömüldü. Anısı mücadelemize ışık tutuyor.

Hüseyin DEMİR
(1959-.....)

TUNCELİ LİSESİ ÇALIŞANLARI
YAPI MESLEK LİSESİ ÇALIŞANLARI

Demokrat: 756

DUYURU

Devrimciler, demokratlar, ilericiler.

Sizi Mensucat Santral işçileriyle ekonomik dayanışmaya çağırıyoruz. Yardımlarınızı Mensucat Santral işçileri adına ALİ BALGÜN, HASAN KULAÇ adına İSTANBUL - KAZLIÇEŞME İş Bankası 15171-A nolu hesap numarasına bekliyoruz.

Demokrat: 765

Sovyetler Doğu Almanya'dan birliklerini, çekmeye devam ediyor

Bir süre önce başlayan Sovyet birliklerinin geri çekilme işlemi, yeni bir Sovyet Zırhlı birliğinin daha çekilmesiyle devam ediyor.

Sovyetler Birliği Devlet Başkanı Leonid Brejnev, 6 Ekim 1979'da Doğu Berlin'de yaptığı açıklamada bir yıla kadar, Demokratik Almanyadan 20.000 Sovyet askeri ile, 1000 tankı geri çekeceğini bildirmişti.

Beni-Sadr gerici grupları uyardı

● Beni Sadr, Halkın Mücahitleri grubunakarşı yapılan saldırıyla ilgili olarak: "İslam devrimini korumak bahanesiyle diğer gruplara saldırıda bulunanları karşı devrimci sayacağız'' dedi.

DIŞ HABERLER SERVİSİ

İran Devlet Başkanı Beni Sadr aşırı dinci grupların İran çapında ilerici gruplara karşı saldırılar düzenlemesi üzerine uyarıda bulundu. Beni Sadr bu açıklamayı geçtiğimiz günlerde Halkın Mücahitleri Gerilla Örgütü'ne karşı tüzenlenen saldırıların sokak çatışmalarına dönüşmesi ve iki gün süren çatışmalar sırasında yüzlerce kişinin yaralanması üzerine yaptı.

Tahran'da yüzbinden fazla kişinin katıldığı Cuma namazı sırasında konuşan Beni Sadr şöyle dedi: "İslam devrimini destekleme bahanesi ile diğer gruplara saldırma hakkını kendilerinde bulanlara karşı devrimciler olarak davranılacaktır.''

Beni Sadr bu uyarıyı Hizbullah grubuna bağlı gericilerin İslam sosyalizmini savunan Mücahidin grubunun yandaşlarına karşı düzenledikleri saldırıların ikinci gününde yaptı.

Bu arada Tahrandaki Amerikan elçiliğinin önünde düzenlenen mitinge Beni Sadr ve Devrim Konseyi üyeleri de katıldılar. Mitingde konuşan Beni Sadr, "Afganistan'da olanlar halkımıza ülkeyi kendi başlarına savunmaya hazır olmaları gerektiğini öğretmiştir'' dedi. Beni Sadr daha sonra Ordu ve Devrim Muhafızları içinde yasa ve düzenin korunması gerektiğine işaret etti. Miting sırasında konuşan işgalci öğrenciler ise ABD'yi İslam Devrimini . yoketmeye çalışmakla suçladılar ve ABD'nin sonunda devrik şahı geri vermek zorunda kalacağını söylediler.

18 Şubat 1979'da Adana'da emekçi halkın kurtuluşuna giden devrimci yolda kaybettik.
Anısını yaşatacağız.

Ahmet DEMİRTAŞ
(1959-.....)

BOR ULUKIŞLA'sından DEVRİMCİ ARKADAŞLARI

Demokrat: 761

TOPLUMSAL MUHALEFETİ BASTIRMAK İÇİN KİTLE KATLİAMLARI GERÇEKLEŞTİRİLİYOR
Tayland'da Ekim 1976'da gerçekleştirilen askeri darbeden sora direnen grupları ezmek için büyük bir katliam yapıldı. Askerlerin yaptığı katliamda özellikle öğrencilere ateş açıldı ve yüzlerce kişi öldü. Aynı tür kitle katliamları Güney Doğu Asya'daki başka ülkelerde de, toplumsal muhalefeti sindirmek amacıyla yapılmıştı

Zamların yıprattığı Tayland Hükümeti zor durumda

DIŞ HABERLER SERVİSİ

Tayland da iktidarda bulunan General Kriangsak Şamanan hükümeti, son günlerde yaptığı yüzde 100'ü aşan zamlar nedeniyle halkın ve parlamento içindeki muhalif partilerin tepkilerini üzerinde topladı. Hükümet başının ve Ordu'nun bir kesiminin güvenini yitirmiş bulunuyor.

Basın ve siyasi çevreler açıkça bir askeri darbenin hazırlığını yapmak için kamuoyunu hazırlıyor.Bunun nedeni olarak da, ülkedeki siyasal çalkantılar gösteriliyor. Gerçekten de Tayland da 1976 Ekim katliamından beri hiç görülmeyen çapta kitle gösterileri düzenleniyor. En son olarak başkent Bangkok'daki Tammasat Üniversitesi'nde büyük bir gösteri yapıldı. Arkasından altmış sekiz sendikanın ortaklaşa hazırladığı "Emekçiler Kongresi" de zamları protesto eden büyük bir gösteriye dönüştü.

Parlamento içindeki muhalefet de, hükümetin istifasını istiyor. Muhalefet, mecliste güvensizlik önergesi vererek de hükümeti düşürebilir. Ancak Tayland'da parlamentodaki tüm partilerin Ordu'yla içiçe geçmiş olmasından dolayı, hükümetin ancak bir askeri darbe sonucu düşebileceği bildiriliyor.

Uluslararası Çalışma Örgütü:

Avrupa'yı yabancı işçiler inşa ediyor

● "Köklerinden koparılmış,ailelerinden uzak izbelerde oturan göçmenler,içlerinde bir gün dahi yaşama umudu taşımadıkları villaları,büyük yapıları inşa ederek binlerce kalifiye işçinin iş güvenliğini sağlıyorlar."

STRASBOURG(İTA)

Uluslararası Çalışma Örgütü (İLO) tarafından yayınlanan bir belgede, yabancı işçiler olmadığı takdirde Avrupa'nın inşa edilmesinin mümkün olamayacağı belirtilerek, şöyle denildi

"Köklerinden koparılmış, ailelerinden uzak, izbelerde oturan göçmenler, içinde bir gün dahi yaşama umudunu taşımadıkları villaları ve büyük yapıları inşa ederek ekonominin bir dalını ve binlerce kalifiye işçinin iş güvenliğini sağlıyorlar. Akdeniz güneşine alışkın Türkler, Kürtler, İspanyollar, İtalyanlar ve Kuzey Afrikalılar, Kuzey ülkelerinin sisinde, soğuğunda, her türlü iklim koşulları altında çalışmaktadırlar''

Uluslararası Çalışma Örgütü, yabancı işçiler üzerine incelemesinde yerli işçilerin ağır ve tehlikeli işlerde çalışmayı reddetmeleri yüzenden bu işlerin yabancılara düştüğünü, bu nedenle gelişmiş Avrupa ülkelerinin tüm demagojilere rağmen göçmen işçinin işgücünden vazgeçemeyeceği belirtiliyor. İncelemeye göre, örneğin Fransada, yabancı işçilerin % 47,4'ü niteliksiz işçi olarak ağır, pis ve tehlikeli işlerde; % 36.3'ü kalifiye işçi olarak, % 10'u teknisyen olarak ve yalnızca % 4.5'i mühendis veya idareci olarak çalıştırılıyor.

Almanya'da sendikal hareketlere en çok Türkiyeli işçiler katılıyor

MÜLHEİM(İTA)

F.Almanya'daki sendikal hareketlere en çok Tükiye'le işçilerin katıldığı bildirildi.

Alman Sendikalar Birliği DGB'nin Yönetim Kurulu üyelerinden Karl-Heinz Goebels düzenlediği bir basın toplantısında, şöyle dedi:

"Yabancı işçilerin temsilcilerinin fabrika yönetim kurullarındaki sayıları 1972 de 3324, 1975 te 4935 iken bu sayı geçen yıl % 3.3 artarak 6.000'i aşmıştır. Sendikal hareketlere katılma oranı en yüksek olan yabancı işçi grubu, Türkiye'li işçilerdir. En az aktif olanlar ise Yugoslav işçileridir'' Türkiye'li işçilerin sendikal harekette daha aktif olmalarında, sanayi sektöründe sayısal olarak büyük yer tutmaları kadar, Türkiye'deki yoğun sosyal çalkantıların işçileri etkilemesi ve harekete geçirmesi de önemli bir rol oynamaktadır.

Halkın kurtuluşu kavgasında şehit düştü mücadelesi sürecek

Hüseyin DEMİR
(1959-.....)

TUNCELİ TÜM SAĞLIK-DER ÜYELERİ

Demokrat: 757

O öldü. Uzun söz gerekmez
Zaten her devrimci yaşarken
Biraz hayata nişanlı ölüme sözlü.

Anısını birlik yolunun mücadelesinde yaşatacağız.

Ahmet KAYA

İLERİCİ ARKADAŞLARI

Demokrat: 755

Emekçi halkımızın faşizme karşı direnişinde katledildi. Mücadelesini devrimci yolda sürdüreceğiz.

Şemsettin ŞAHİN
(1954-.....)

E.Ü. İŞLETME VE İKTİSAT FAKÜLTESİNDEN DEVRİMCİ ARKADAŞLARI

Demokrat: 759

EKONOMİ

Bazı bayilerin kontenjanları sürekli artırılırken

Fuel-Oil bayileri içinde tekelleşme yaratılıyor

● Belirli bayiler dışındakilere haftada 70 tonluk fuel-oil sağlanıyor oysa bir bayinin toplam gereksinimi 1500-2000 tondur

ANKARA(DEMOKRAT)

Fuel-oil dağıtımında tüm yurtta "adam kayırma" politikasının yoğunlaşarak sürdüğü belirtildi. Özellikle hükümet yanlısı bayilere öncelik verildiği ve kontenjanlarının artırıldığı, bu yolla da fuel-oil bayileri içinde tekelleşmenin hızlandırıldığı öne sürüldü.

Bazı bayiler, tekelleşmenin özellikle Nuri Bayar'ın yakın akrabası Olan Petrol Ofisi Genel Müdür Muavini Kaya Tankut ve MHP'li olarak bilinen Satış Program Organizasyon Daire Bşakanı Lütfi Özgen'in yönlendiriciliğinde sürdürüldüğünü söylediler. Bayiler AP Trabzon milletvekili adayı Mahmut Macit'in de, bayi olmasına rağmen Genel Müdür gibi davrandığını ve tüm kontenjanlarla, tahsisatları belirlediğini iddia ettiler.

Aytan'lar, Çalışkan Kardeşler, Yalçın Petrol, Koç Petrol ve MHP'li olduğu söylenen İhsan Seçkin'in kontenjanlarının sürekli artırıldığı ve fuel-oil'in bu ellerde toplanmaya çalışıldığı bildirildi.

Belirli bayiler dışındakilere haftada 70 tonluk fuel-oil sağlandığı, oysa bir bayinin toplam gereksinmesinin 1500-2000 ton olduğunu, kendilerine yüzde 49 oranında düşük fuel-oil verilerek, dağıtımda tekelleşme yaratıldığı şeklindeki iddiaları Petrol Ürünleri İşverenleri Sendikası Başkanı Hilmi Direkçi şöyle yanıtladı: "bizde kontenjan sistemi mevcuttur. Ankara'ya yapılan tahsisatçok kabarık diğer illerde ise düşük. Bazı bayiler kontenjan fazla tanınmış diyorlar. Aslında eşit vermeye çalışıyoruz. Ama araç ve gereçleri olmadığından çekemiyorlar. Tanker kapasiteleri az ve hakları kayboluyor. Bunun uygulanmasını böyle önlemek olanaksız. Hakça, adilce bir dağıtım yapılmalı, bunu ben de isterim. Ayrıcalıkları tasvip etmeyiz. Tüm Türkiye çapında eşit ve hakça bir uygulama olmasını gönül ister elbette"

Öte yandan bu konuda bilgilerine başvurduğumuz ilgililer, tekelci grupların yatırımlarının bayiler arasındaki mücadeleden de önde geldiğini, önceliğin her zaman tekelci sanayi yatırımlarına verildiğini ifade ettiler. "Nitekim geçtiğimiz yıl Bulgaristan'dan alınan 20.000 tonluk kalorifer yakıtı, ısınma ihtiyacının karşılanması amacıyla apartmanlara verilmek yerine, sanayicilerin emrine tahsis edilmiştir" dediler.

Bilindiği gibi, bir süre önce bayiler arasında yapılan ayrımlar AP İzmir örgütünde bir dizi tartışmaya neden olmuştu.

Arpaya düşük fiyat veren TMO alacak arpa bulamıyor

Toprak Mahsulleri Ofisi'nin (TMO) buğday alımlarında yıllar itibariyle büyük artışlar olmasına karşın yem sanayiinde ham madde olarak kullanılan arpa alımlarında büyük düşüş var.

Türkiye 1.Yem Sanayii kongresine sunulan bir bildiride TMO'nin arpa alımlarındaki düşüşün, uygulanan destekleme alım politikasına bağlı olduğu belirtildi. Bildiride yer alan görüşlere göre "Yem sanayii sektörü ile bira sanayiinin gelişmesi, piyasada Bakanlar Kurulu'nca saptanan destekleme alım fiyatının çok üstünde bir fiyat oluşmasına neden olmaktadır. Aynı durum çavdar ve yulaf alımları için de geçerlidir.

Bu nedenle, TMO ortakları arasında bulunduğu Yem Sanayii TAŞ'nin ihtiyacı olan hammaddeyi karşılayamamaktadır. TMO'nin 1977'de 203.596 ton olan arpa alımı 1979'da 24.314 tona, 31.912 ton olan çavdar alımı 3144 tona 542 ton olan yulaf alımı 9 tona düşmüştür. TMO'ne bağlı Konya-Horozlu Un Fabrikasında üretilen kepek de tamamının Yem Sanayii TAŞ'ne tahsis edilmesine karşın ihtiyacı karşılamaktan çok uzaktır. Çünkü serbest piyasada kepek ofis ve bakanlıkça saptanan fiyatın çok üzerinde işlem görmektedir.

GÖSTERGE

Batının açmazları -3-

Arslan Baser KAFAOĞLU

Batı Almanya'nın Dış Ticarette Amerika ve AET ilişkilerinde içinde bulunduğu açmazı dün anlatmıştık. Bu açmaz NATO'nun güney kanadı ilişkilerinde de ortaya çıkmaktadır. Batı Almanya bu ülkelerin düzeni ne olursa olsun, bu ülkelerde demokratik düzen olup olmadığına bakmaksızın batıya bağlı birer çıbanbaşı ülke olarak kalmasını istemektedir. Bu istemin değişik bir şeklini Birleşik Amerika'nın da amacı olarak görünmektedir. Ancak Amerika güney kanadı ülkelerinin Amerikan silahlı güçlerine daha bağlı bir statüye girmesinden ve bu uğurda sosyal muhalefetin gerekirse gerilmesi. Güney Amerika ya da Uzak Doğu Asya tipi uydu ülkeler halinde yaşamalarını ister. Birleşik Amerika ile Batı Almanya bir noktada yani sosyal muhalefetin ezilmesi konusunda ayni fikirde olmasalar da, rejimin önemi olmadığı konusunda ayni fikirdedirler. Yunanistan cuntasına Almanya'nın hafif kalan tepkisini, anımsarsak bu durumun hemen saptanması olanağı vardır.

Batı Almanya'nın bu tutumuna karşılık, başta Fransa olmak üzere diğer Avrupa ülkelerindeki kamuoyu Avrupa topluluğu içinde işkence baskı ve demokrasi dışı yöntemlere tepkiler belirlenmekte, bu tepkiler olağanüstü baskı rejimleri geliştikçe yoğunlaşmaktadır. Birleşik Amerika ve Batı Almanya'nın gerek Yunan Cuntasında ve gerekse bir emriyle Afyon ekimine son veren Nihat Erim hükümetine tepki göstermez aksine bunları bir süre desteklerken, Avrupa kamuoyunda bu rejimlere karşı son derece yoğun tepkiler belirtilmesi bu kanımızı destekler. Batı Avrupa'da gösterilen tepki sadece kendiliğinden tepki değildir. Başta Giscard D'Estaing Batı Avrupa'lı hükümetler Avrupa'da anti demokratik, faşist uygulamaların desteklenmesinin kendi ülklerindeki komünist partilere karşı kullanılacak propaganda malzemesini ellerinden alıp götüreceği kanısındadır. Ayrıca Sovyetlerin ve Varşova Paktı'nın güney kanadında anti-komünist güney Amerika'ya da Doğu Asya tipi uygulamaların sonunda Şöven duyguların saklanması ve blok içinde Türk-Yunan uyuşmazlıkları tipinde yeni sorunlar yaratacağı endişesindedirler. Böylece Batı Avrupa içinde Amerika görüşüne daha yakın olan Batı Almanya soyutlanmış olmaktadır. Kaldı ki Türk-Yunan ilişkilerinin 1975 ten bu yana aldığı yeni şekil bakımından da Amerika ve Batı Almanya görüş ayrılıkları içindedirler

Sovyet Rusya'ya karşı uygulanacak ekonomik uygulamalar açısından Batı Avrupa ile Birleşik Amerika arasındaki gelişmeler daha da keskindir Bu gün Batı Avrupa büyük bir demir boru hattı ile Volga kıyılarına bağlanmıştır. Volga kıyılarından gelen Doğal gaz sayesinde Batı Avrupa'nın bazı ülkeleri halklarına kışı rahat geçirtme olanağı bulabilmişlerdir. Batı Almanya'da ısınma için harcanan enerjinin yüzde 16 sı, Fransa'da ise yüzde 14'ü Sovyetler Birliği'nden gelmektedir. İtalya'da bu oran yüzde 22'dir. Batı Avrupa tüketim fazlası olan tereyağlardan dolayı bir pazar sıkıntısına düşmüş, sonra bunu Doğu Bloku ülkelerine satma olanağını bularak sıkıntıyı atlatmıştır. Aslında Sovyetlerle Ticari ilişkiler, AET için Amerika ile olan ilişkilerden daha problemsiz olmaktadır. Çünkü Amerika ile Batı Avrupa bu ticarette gereksiz sürtüşmelere girerken Doğu Avrupa özellikle Sovyetler Birliğinin dış ticaretinde dış Ticaret fazlası veren AET ve genellikle Batı Avrupa ülkeleri bu sayede son yıllarda şiddetlenen Dış Ticaret açıklarını hafifletme olanağı bulmuşlardır.

Özellikle bu son nokta çok önemlidir. Başta İngiltere ve sonra İtalya AET'nin problemli ülkeleriydi. Çok sağlıklı görünen Batı Almanya ve batılı olmamakla beraber, kaderini batıya bağlamış Japonya da 1979 da bunalıma değilse bile dış ticaret açığının ortasına düştüler Japonya'

(Devamı 7. Sayfada)

GÜNÜN GÖZLEMİ

Tarafsız tutum

Turhan TEMUÇİN

İçişleri Bakanı devletin tarafsız bir tutum içine girdiğini söylüyor.Ne tarafsız tutum ya!

Bugün yalnız Milli Eğitim Bakanlığında 63 bin öğretmenin tayini yapıldı. Bu öğretmenlerin çalıştıkları okullarda şimdiye dek hiç bir olay olmazken, bugün tüm okullar bir cadı kazanına döndü. Bu nedenle de Cumhuriyet tarihinde ilk kez olarak bu okullar bir buçuk aydır kapalı. Okuyabilmek için, okutabilmek için silahsız, saldırısız direniş yapanlar içerde, ama okulları bu hale getirenler dışarda ve tarafsız tutum içinde olduklarını söylemekte.

Tüm valiler bir gecede değiştirildi. Ve bu valilerden birisi, dürüstlüğü ve yansızlığı ile tanınmış olanı İbrahim Ural basıyor istifasını ve bakınız ne diyor:

– Danıştaya yaptığım müracaat olumlu neticelendiğinde mesleğime dönmek üzere, sırf sizinle çalışmamak için emekliliğimi istiyorum.

İbrahim Ural Kocaeli eski valisidir ve o yöredeki kaçakçılara kök söktürmüştür. İçişleri Bakanı da onu görevinden almıştır. Ural emekli, İçişleri Bakanı aktif ve Mecliste kükrüyor:

– Tarafsız tutum içindeyiz!

Savcı Doğan Öz'ün katilini yakalayan Balıkesir Emniyet Birinci Şube Müdürü Aydın Genç ve 18 arkadaşı sürgün ediliyor. Suçları büyüktür. Görevleri sırasında gerçekten tarafsız olmuşlar, sağ - sol demeden katillerin peşine düşmüşlerdir. Şimdi onlar sürgünde, İçişleri Bakanı kürsüde:

– Tarafsızlığımız...

Ankara'nın sabık emniyet müdürü Reşat Akkaya, 3500 polisin tayinini çıkardı. Bu polisler gerçekten devletin yansızlığı içindeydiler. Duruma Sıkıyönetim Komutanlığı el koydu ve tayinleri durdurdu. Ama bu el koyma işleminden sonra bile Ankara Emniyetinden pek çok polis başka yerlere çaktırmadan atandı. Bu iş de, İçişleri Bakanına göre tarafsızlıktı!

Sonra yalnızca sol düşünceyi akıllarından geçirenler bile boy boy, poz poz TV ekranlarında görünmeye başladılar. Boyunlarında idam fermanı bulunan kanlı katillerin cezaevlerinden ellerini kollarını sallayarak kaçışlarına hiç bozulmayan ve onları yakalamak için en ufak bir çaba harcamayan İçişleri Bakanlığı, yasak yayın edebiyatı ile evinde bir broşür bulunan genci ise elinden gelse evinin önünde ipe çekecek.

23 Şubat Cumartesi haberlerinde yakalanan yasa dışı bir örgütten söz ediliyor. Örgüt üyelerinin ise popolarından çekilmiş görüntüleri sergileniyor. Televizyon çocuğunun kameraları bu yasa dışı örgüt üyelerinin yüzüne değil, ancak poposuna çevrilmiş. Örgütün ne olduğu, hangi tarafa ait olduğu belli değil. Sol örgüte ait gençlerin şeceresini en ince ayrıntılarına kadar veren, giydikleri ayakkabı numarasından, nerdeyse idrar tahlillerine kadar açıklayan polis bülteninde bu örgütün adı sanı yok. Ama ertesi günkü gazeteler bu örgütün sağcı bir örgüt olduğu, adam öldürmekten soygun yapmaya kadar çeşitli eylemlere katıldığı haberini veriyor.

Ne tarafsızlık ya!

Ve sonra devletin her kurumunda tarafsızlıklar devam ediyor! Devalüasyonunun savunucusu özel kesim sözcüleri her gün televizyonda. Halkı ahmak yerine koyup devalüasyonun nasıl ucuzluk getireceğinden söz ediyorlar. Ama devalüasyondan sonra ocaklarına incir dikilenlerin, halkın, işçinin, memurun, dar ve sabit gelirlilerin sözcüsü yok.

Anarşi konulu açık oturumda Sulhi Dönmezer namlı profesör başrolde. Veryansın ediyor sol anarşiye. Ve ona göre sağda ufak tefek gruplar var. Yani bu profesörün meslektaşlarını öldürenler ufak tefek gruplardır: Bedrettin Cömert, Karafakioğlu, Tütengil, Doğanay, Bulut Hocalar bu ufak tefek grupların yüzünden ufak tefek ölüvermişlerdir.

Bu da tarafsız bir yayındır! Sol yazarların değişmez bilirkişisi Dönmezer bugüne değin kaç sol yazara bilirkişilik yapmıştır ve kaçının cezalandırılmasına neden olmuştur bilen var mı? Bizim de bilirkişimiz olan Bay Dönmezer, bilirkişi raporu ile cezalandırılmamıza neden olmuştur ama, TV ekranlarına çıkar tüm halkı cezalandırmağa kalkarsa buna bir "dur" diyen olmalıdır.

Demirel yüz günün hesabını yapadursun. Daha dolmamıştı, dolmuştu gibi oyalamalarla uğraşsın. Halk hesabını çok iyi tutuyor ve hiç kuşku olmasın ki halkı ikiye bölen, bu bizden, bu değil ayırımını yaparak ülkeyi bir mezbahaneye çeviren bu iktidardan erken ya da geç hesap soracaktır. O nedenle erken seçim için Demirel hiç acele etmese kendi açısından iyi olur.

Biz halkın onlardan olmayan yanındayız. Söylediklerimiz dinlenmiyebilir. Ne var ki bugün bu iktidarın en yandaşları bile dürüst bir anlayışla içler acısı tabloyu her gün sergilemektedirler. Örneğin Can Pulak bakın ne yazıyor 21 Şubat tarihli yazısında:

– Haksız kıyım yaparak ekmekle oynamayın. Devleti ve milleti için çalışarak halkın sevgisini kazananlara da kıyıyorsunuz. Bunu yapmayın bari.

Can Pulak arkadaşımız sağ tandanslıdır. Hiç kuşkusuz Demirel'i uzun yıllar desteklemiştir. Ama şimdi böyle söylüyor işte.

Sonra ülkenin bütünlüğü, bölünmezliğimiz, son bağımsız Türk devleti ve tarafsız tutum ha!

Yeraltında maden yerine "ecdad kemiklerini" gören gözler,biraz da bunları görse ve biraz da ölüler yerine dirilerle uğraşsa herhalde Türkiye'de pek çok şey düzelecektir.

Maçkalı analar CHP Milletvekili Rahmi Kumaş'a telgraf çektiler

"İşçi Memet TV'ye çıkıp zamlar fenadır diyemiyorsa elbette protesto edecektir"

- "TARİŞTE ONBİNLERCE İŞÇİ İLE GÜVENLİK KUVVETLERİ ARASINDA ÇIKAN ÇATIŞMA ÜÇ BEŞ KİŞİNİN DÜELLOSU MUDUR? İSTANBUL'DA BİLET ALMADAN VAPURA BİNENLER ÜÇ BEŞ ANARŞİST MİDİR?"
- "TARİŞ ANT-BİRLİK, TEKEL İŞÇİLERİNİN DİRENEN KÖYLÜLERİN YANINDA OLDUĞUNU BİLDİRİR SİZDEN DAHA DEMOKRATÇA TAVIR ALMANIZI İSTERİZ."

MAÇKA-TRABZON (ÖZEL)

CHP Trabzon Milletvekili Rahmi Kumaş'a bir telgraf çeken devrimci analar, son zamlar, halka ve işyerlerine yönelen faşist saldırılar karşısında demokrat bir tavır almaya çağırdı.

Türkiye'de yaşanan olayların "sağ-sol çatışması", "terörizm" olarak adlandırılamıyacağını belirten analar, "Tariş'te onbinlerce işçi ile güvenlik görevlileri arasında çıkan çatışma üç-beş kişinin düellosu mudur? İstanbul'da bilet almadan vapura binen, son zamları ve hayat pahalılığını protesto eden insanlar terörist midir?" diye sordular.

Son zamların hayatı çekilmez hale getirdiğini belirten analar, telgraflarında "İş adamları televizyona çıkıp işçi ücretleri dondurulsun, mallara zam yapılsın diyorsa, fabrikadaki işçi Memet, köydeki çiftçi Hasan televizyona çıkıp, zamlar fenadır, iyi değildir diyemiyorsa ne yapacaktır, elbette protesto edecektir." diyerek, bu tür olaylar karşısında Rahmi Kumaş'ı demokrat tavır almaya çağırdılar.

> 'Sayın Rahmi Kumaş,
>
> Biz Maçkalı devrimci analar olarak yıllardan beri radyodan televizyondan sizleri dinledik, oy verdik, çalıştık çabaladık. "Türkiye'deki bugünkü olaylar sağ sol çatışmasıdır terörizmdir, üç beş kişinin silahlı düellosudur" denildi. Soruyorum acaba Tariş'te onbinlerce halk ile polis ve jandarmanın arasında çıkan çatışma üçbeş kişinin düellosu mudur? İstanbul'da bilet almadan vapur işgal eden üç beş tane anarşist midir? Türkiye'nin birçok yerinde son yapılan zamları, hayat pahalılığını protesto eden insanlar terörist midir?
>
> Bizce değillerdir, gerçekten son yapılan zamlar hayatı çekilmez hale getirdi. Soframızdaki bir dilim ekmeğimize bile elini uzattı "iş adamları televizyona çıkıp işçi ücretleri dondurulsun, zam yapılsın diyorsa da fabrikadaki işçi Memet köydeki Çiftçi Hasan televizyona çıkıp zamlar fenadır, iyi değildir diyemiyorsa ne yapacaktır? Elbette protesto edecektir.
>
> Biz de aşağıda isim ve imzaları yazılı analar olarak zamları, baskıları protesto ederek direnen Tariş, Ant-Birlik, Tekel işçilerinin direnen köylülerin, gençlerin yanında olduğumuzu bildirir, sizden de bu tür durumlar karşısında daha demokratça tavır almanızı isteriz"

TGS Küntay'ı mahkemeye veriyor

ANKARA (DEMOKRAT)

Türkiye Gazeteciler Sendikası'nın Ankara Şubesi Anadolu Ajansı'nda işten çıkarılan gazeteciler hakkında ağır suçlamalarda bulunduğu gerekçesiyle Turizm ve Tanıtma Bakanı Barlas Kuntay'ı mahkemeye vermeyi kararlaştırdı.

Kuntay önceki gün Millet Meclisi'nde bakanlığı bütçesinin görüşülmesi sırasında AA'dan çıkarılan basın emekçileri hakkında suçlamalarda bulunmuş, ajansta herhangi bir kıyımın söz konusu olmadığını öne sürerek bazı kişilerin zorunlu olarak işten çıkarıldığını söylemişti.

Bakan bunların arasında AA'daki telsizlerin frekansını değiştirip polis telsizini dinleyerek "illegal örgütlere haber sızdıran hainler"in bulunduğunu iddia etmişti.

Telsizlerin bir başka frekansa ayarlanmasına teknik bakımdan olanak bulunmadığı bildirilen TGS Yönetim Kurulu bildirisinde "Bakan Kuntay eğer arzu ederse bu gerçeği kendisini kasıtlı haberlerle yanıltan ajans yöneticilerinden öğrenebilir." denildi.

İşçiler 3 saat süreyle işi bırakırken, esnaf da kepenk indirdi. Yapılan gösteride, "zamlara hayır", "tek yol devrim" sloganları söylendi.

Tunceli'de yapılan "Faşist baskı ve zamları protesto mitingi"ne 2 bin kişi katıldı

TUNCELİ(DEMOKRAT)

13-14 Şubat günleri faşist baskıları ve zamları protesto amacıyla yapılan gösteriler ve iş bırakma eylemleri sonunda 100'ün üzerinde emekçi gözaltına alındı. 13 Şubat günü YSE, DSİ, Orman İşletmesi, Bayındırlık Müdürlüğü, Zirai Mücadele ve Teknik Ziraat'da tüm işçiler zamları ve baskıları protesto amacıyla 3 saat iş bıraktılar. Esnaflar kepenk indirdi. 2.000 kişinin katıldığı gösteride "zamlara hayır" "Tek yol devrim" faşizme ölüm, halka hürriyet" sloganları atıldı. Yürüyüşün sonunda göstericilerle jandarma ve polis arasında çıkan çatışmada Hüseyin Demir adlı bir genç öldü.

Polis ve jandarmanın engellemesine karşın 600 kişilik bir grup cenazeyi alarak evine götürdüler. 5 gün süreyle kepenklerin indirildiği kentte cenaze 1500 kişinin katılımıyla Vakük köyüne gönderildi.

Çorum'da sürgünler tepkiyle karşılandı

ÇORUM(DEMOKRAT)

YSE Müdürlüğü'nce "ihtiyacımız yok" gerekçesiyle işten atılan işçilerin yerine çok kısa bir süre içinde yeniden işçi alınacağının duyulması üzerine TÜRK-İŞ'e bağlı YSE-İş Çorum Şubesi yetkililerince bir açıklama yapıldı. Açıklamada, iktidarın değişmesiyle birlikte 19 bölge ve 67 YSE müdürünün de değiştirilerek yerlerine AP ve MHP eğilimli kişilerin atandığı kaydedildi ve şöyle denildi: "Çorum YSE Müdürü Kazım Duman'ın işe başlamasından 3 gün sonra YSE de çalışan 56 işçinin işine son verilmişti. O operasyon bununla bitmiyordu. Kendi yandaşlarına kadrolu işvermeleri gerekiyordu. Bunun için Ekim, Kasım 1979 aylarında sınavla ve kadrolu olarak işe alınan kişilerin iş akitlerinin feshedilmesi gerekiyordu."

UYGULAMANIN BAZI YOLSUZLUK DOSYALARI İLE İLGİLİ OLDUĞU ÖNE SÜRÜLDÜ

Yerel Yönetim Bakanlığı'nın müfettişleri memur yapıldı

ANKARA(DEMOKRAT)

Eski Yerel Yönetim Bakanlığı'nda müfettiş yardımcısı olarak çalışanların memur yapıldıkları bildirildi.. Uygulamanın bazı belediyelerdeki yolsuzlukları örtbas etmek için yapıldığı öne sürüldü.

Bilindiği gibi Yerel Yönetim Bakanlığı Demirel Hükümeti kurulunca kaldırılmış, memurlar daha önce çalıştıkları birimlere iade edilmişti. Yerel Yönetim Bakanlığı'nda çalışan müfettiş yardımcıları, bugüne dek idareten çalışıyorlardı. Resmi Gazete'de yayınlanan Bakanlar Kurulu Kararnamesinde 10 adet kontrolörlük kadrosu yer alıyor. Müfettiş Yardımcılarına ise kadro verilmiyor. Böylece, müfettiş yardımcıları otomatikman memur statüsüne düşüyorlar.

Bu durumda olan müfettiş yardımcıları adına yapılan yazılı açıklamada uygulama protesto edildi.

Kaldırılan bakanlığın 40 müfettiş yardımcısı, kadro, unvan ve statüleri gözetilmeksizin diğer memurlarla birlikte Diyanet İşleri Başkanlığı, Vakıflar Genel Müdürlüğü, Devlet Meteoroloji İşleri Genel Müdürlüğü, Toprak ve Tarım Müsteşarlığı, Gıda Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı gibi ilgisiz yerlere dağıtıldılar.

Bakanlık çevrelerinden edinilen bilgilere göre. şu anda müfettişlikleri ellerinden alınmış bulunan ve iki yıla yakın bir süredir çeşitli teftişlerde bulunan Yerel Yönetim Bakanlığı denetmenlerinin elinde 250'yi aşkın usulsüzlük dosyası bulunmaktadır. Sözkonusu dosyaların çeşitli belediye ve başkanlarına ilişkin, milyonlarca liralık zimmet suçu ile ilgili olduğu ileri sürülmektedir.

Yerel yönetim Bakanlığı çalışanları adına yapılan bir açıklamada, Cumhurbaşkanı'nın hükümetin kararına karşı direndiği ve kararnameyi bir süre elinde tuttuğu, ancak hükümetin ısrarı üzerine kararnameyi imzaladığı bildirildi

"Sosyal Hizmetler Akademisi'nin faşistlerce işgali planlanıyor"

ANKARA (DEMOKRAT)

Sosyal Hizmet Uzmanları Derneği Genel Başkanı Taner Arnaz ve Sosyal Hizmetler Akademisi Öğrenci Derneği Genel Başkanı Güven Tunç, ortak bir açıklama yaparak, Sosyal Hizmetler Akademisi ve Sağlık İdaresi Yüksek Okulu'nun faşistlerce işgalinin planlandığını bildirdiler.

SHA-DER Yönetim Kurulu üyelerinin Elazığ, Tokat, Zonguldak, Çankırı gibi faşist terörün yoğun olduğu illere sürüldüğü belirtilen açıklamada daha sonra şu görüşlere yer verildi: "Sosyal Hizmetler Akademisi yasa dışı olarak 2.MC'nin Müsteşar Yardımcısı Güner Ünal'ın şu anda genel müdürü olduğu Mesleki Öğretim Genel Müdürlüğü'ne bağlanmak istenmektedir. Sosyal Hizmetler Akademisi ile Mesleki Öğretim Genel Müdürlüğü'ne bağlı Sağlık İdaresi Yüksek Okulu aynı binada öğretim yapmaktadır. Sağlık İdaresi Yüksek Okuluna önce yasa dışı olarak alınan, daha sonra öğrencilikleri Danıştay'ca iptal edilen ve okuldan çıkarılan 11 faşistin tekrar öğrenci yapılacakları konusundaki haberler yoğunlaşmıştır.

Ziraat Mühendisleri, DİSK'in genel grev kararını destekliyor

TMMOB'ye bağlı beş Odanın Genel Kurulları sonuçlandı

- İNŞAAT MÜHENDİSLERİ ODASINI DEMOKRATİK SOL, BİRLİK DAYANIŞMA, DEMOKRASİ İÇİN BİRLİK, DEVRİMCİ DEMOKRAT VE DEMOKRATİK MERKEZİYETÇİLER'DEN OLUŞAN 5'Lİ İTTİFAK.
- HARİTA VE KADASTRO MÜHENDİSLERİ ODASI SEÇİMLERİNİ DEVRİMCİ DEMOKRATİK BİRLİK,
- ZİRAAT VE FİZİK MÜHENDİSLERİ ODASINI DEMOKRATİK SOL, KAZANDI

HABER MERKEZİ

TMMOB'ye bağlı beş odanın Genel Kurulları geride bıraktığımız hafta sonunda sonuçlandı. Genel Kurulları sonuçlanan odaların yönetimlerine; Harita ve Kadastro Mühendisleri Odası'nda Devrimci Demokratik Birlik, Ziraat ve Fizik Mühendisleri Odası'nda Demokratik Sol, İnşaat Mühendisleri Odası'nda Demokratik Sol, Birlik Dayanışma, Demokrasi İçin Birlik, Devrimci Demokrat ve Demokratik Merkeziyetçilerden oluşan 5'li ittifak ve Maden Mühendisleri Odası'nda da Toplumcu Mühendisler geldi.

Harita ve Kadastro Mühendisleri Odası seçimini kazanan Devrimci Demokratik Birlik yapılan oylamada 160 oy aldı.

Ziraat Mühendisleri Odası'nda seçimleri kazanan Demokratik Sol listesi 189 oy alırken, Devrimci Tarımcılar 18, Devrimci Demokratik Birlik 17 ve Birlik Dayanışma listesi 88 oy aldı.

Ziraat Mühendisleri Odası'nın Genel Kurulu'nda DİSK'in "Genel Grev" kararının desteklendiği açıklandı.

Fizik Mühendisleri Odası'nda yapılan seçimler sonunda oy dağılımı şöyle oldu: Demokratik Sol 69, Devrimci-Demokratik Birlik 35, Birlik Dayanışma ile Demokrasi için Birlik ittifakı27, Devrimci Mühendisler ile Yurtsever-Devrimci Mühendisler ittifakı ise 46 oy aldı.

İnşaat Mühendisleri Odası seçimlerini kazanan 5'li ittifak 329 oy aldı.

Maden Mühendisleri Odası'nın yapılan Genel Kurulu'nda ise seçim sonuçları şöyle: Toplumcu Demokratlar 147 oy, Demokratik Sol, Birlik Dayanışma, Demokrasi İçin Birlik, Devrimci Demokrat ve Demokratik Merkeziyetçilerden oluşan 5'li ittifak 94 oy, Devrimci Demokratik Birlik 28 oy ve Yurtsever Devrimci Mühendisler ise 18 oy aldı.

İller Bankası yöneticileri işyeri kreşini kapattı

ANKARA (ANKA)

İller Bankası Yöneticileri çalışanların çocukları için daha önceden açmış bulundukları kreşi kapattılar. Konuya ilişkin olarak Yeni Teknik Enerji-İş Sendikası'nın açıklaması şöyledir: "Ecevit Hükümeti zamanında sendikamız ile İller Bankası Genel Müdürlüğü arasında imzalanan toplu iş sözleşmesinin 40/n maddesinde işveren sendikamızın açacağı kreşe maddi katkıda bulunmayı kabul etmişti. Sendikamız, İller Bankası Çalışanları Yardım Derneği ile ortaklaşa 5 Nisan 1979 tarihinde Ankara Bahçelievler'de bir kreş açmıştır. Bu kreşte İller Bankası'nda çalışanişçi ve memurların 79 çocuğu bakılarak eğitilmektedir. Yeni yönetimin ilk icraatı, kreşe yapılan yardımı kesmek ve yukarda sözü edilen Müdürler Kurulu kararını kaldırmak olmuştur.

İller Bankası yeni Genel Müdürü Aydın Evrenkaya ise aylık gelirleri 6.000-7.000 lira arasında değişen işçi ve memurlarına, çocuklarınızı özel kreşlere gönderin demektedir."

TEP'nin davasına devam edildi

ANKARA (DEMOKRAT)

Türkiye Emekçi Partisi'nin Anayasa Mahkemesi'ndeki davasının görüşülmesine dün devam edildi.

TEP Genel Başkanı Mihri Belli savunmasında davanın hukuksal değil, politik olduğunu söyledi.

TEP'in avukatı Niyazi Ağırnaslı'da dava konusu hakkında hazırlanan bilirkişi raporunu eleştirerek, "ısmarlama kişilerden bilirkişi raporu sağlanması genel bir uygulama haline gelmiştir" dedi.

TEP hakkında, 5 yıl önce yayımlanan parti tüzüğünün siyasal partiler yasasının 89. maddesine aykırı olduğu gerekçesiyle Cumhuriyet Başsavcılığı'nca Anayasa Mahkemesi'nde bir süre önce dava açılmıştı.

Mahkeme, Cumhuriyet Başsavcılığı'nın soruşturmanın genişletilerek sürdürülmesi istemini reddederek, duruşmayı 6 Mart 1980 tarihine erteledi.

İki asistanın sürülmesine TÜMAS da karşı çıktı

ANKARA (DEMOKRAT)

S.S.K. Ankara Hastanesi'nde ihtisas yapan 2 asistanın sürülmesine TÜMAS da karşı çıktı.

TÜMAS Genel Başkanı Mehmet Ali Oturan yaptığı açıklamada, S.S.K. Ankara Hastanesi asistanlarından Dr. Yaşar Çalışkan ve Dr.İbrahim Özkan'ın, gerekçesiz olarak uzmanlık eğitimlerinin dolmasına çok az bir süre kala İstanbul SSK Hastanesi'ne sürüldüklerini belirtti.

Yasa ve yönetmelikler çiğnenerek alınan bu kararın, herkesin doğal hakkı olan eğitim hakkına düşmanlıkların bir belgesi olduğunu belirten Oturan, açıklamasına şöyle devam etti:

"Yeni MC iktidarının kurulmasıyla birlikte toplumun bütün kesimlerinde başlatılan baskı ve kıyım uygulamalarının bir devamı olan Dr.Çalışkan ve Dr.Özkan'ın sürülmesini kınıyor ve bu utanç verici kararın hemen geri alınmasını istiyoruz".

Bursalı üreticiler tütün fiyatlarını protesto ettiler

BURSA(DEMOKRAT)

Bursa'nın Kemalpaşa Aşağı Kızılca köyünde, tütün üreticileri yeni saptanan tütün fiyatlarını protesto etmek amacıyla imza topladılar. Aşağı Kızılca köylüleri a) saptanan tütün baş fiyatını, b) tütün baş fiyatının geç açıklanması nedeniyle tütünün tüccarlar tarafından 50-60 liradan kapatılmak istenmesini, c) uygulamadaki aksaklıkları protesto ettiler.

K.Maraş Pazarcık'da PTT binasına konulan saatli bomba patlamadı

Adana'da bir sanığın kaçırıldığı olayda iki er öldü, biri polis iki kişi ağır yaralandı

HABER MERKEZİ

Adana Anadolu mahallesinde meydana gelen olayda iki er öldü, biri polis iki kişi de ağır yaralandı. Anadolu mahallesi Çukurova caddesi 1001. sokakta bulunan bir evde çeşitli olaylara karıştığı iddia edilen bir sanığı yakalamak isteyen güvenlik kuvvetleri sözkonusu kişiyi minibüse bindirdikleri sırada kimliği belirsiz 4 kişi tarafından yaylım ateş açıldı. Açılan ateş sırasında Gülbay Karataş ve İlbey Güneş adlı iki er öldü, Hasan Ali Güner adlı polis memuru ile yoldan geçmekte olan Ramazan Ural ağır yaralandı. Silahlı kişiler daha sonra güvenlik kuvvetleri tarafından yakalanmak istenen Turan Topal'ı yanlarına aldılar, daha sonra dolmuş durağındaki bir minibüse silah zoruyla binerek kaçtılar.

Bu arada ölen erlerin silahlarının sözkonusu kişiler tarafından alındığı da belirlendi. Olaydan sonra kentte çok sıkı güvenlik önlemleri alındığı ve operasyonlara başlanıldığı öğrenildi. Öte yandan yaralıların Adana Devlet Hastanesindeki tedavileri de sürüyor.

• Adana Kapalı Cezaevinde sağ ve sol görüşlü tutuklu ve hükümlülerin kaldığı bölümlerde iki ayrı ayaklanma olduğu bildirildi. Bir cezaevi yetkilisi ayaklanmaların bastırıldığını ve koğuşlarda aramalara başlanıldığını söyledi..

K.MARAŞ PAZARCIK'TA FAŞİSTLERİN PTT BİNASINA KOYDUKLARI SAATLİ BOMBA PATLAMADI

Pazarcık'ta PTT binasının içine faşistler tarafından konulan saatli bomba saatin durması üzerine patlamadı. Olay şöyle gelişti: Saat 11,45 sıralarında PTT binasına gelen vatandaşlar salonun penceresinin içinde gazeteye sarılı bir paket bulunduğunu gördüler. Bunun üzerine salon boşaltıldı. Daha sonra olay yerine gelen güvenlik kuvvetleri tarafından açılan paketin içinde tahrip gücü çok yüksek olduğu bildirilen bir saatli bomba bulundu. Bomba uzmanları bombanın patlaması halinde can ve mal kaybının çok büyük olabileceğini belirttiler.

- ANKARA'DA SEÇİMLERİ PROTESTO İÇİN GÖSTERİ YAPTIKLARI İDDİASIYLA TUTUKLU BULUNAN 7 KİŞİ TAHLİYE OLDU.
- URFA'DA BİR KİŞİ BIÇAKLA ÖLDÜRÜLDÜ
- TARSUS CEZAEVİNDE SOL GÖRÜŞLÜ BİR TUTUKLU BIÇAKLA YARALANDI.
- SİİRT KURTALAN'DA BENZİN İSTASYONU'NU SOYDUKLARI GEREKÇESİYLE 4 POLİS HAKKINDA SORUŞTURMA AÇILDI.
- ERZURUM'DA İKİ YERE PATLAYICI MADDE ATILDI.
- ORDU'DA FAŞİSTLER CHP İL GENEL MECLİSİ ÜYESİNE AİT BİR KAHVEHANENİN CAMLARINI KIRDILAR.

ÇARŞAMBA'DA BİR DEVRİMCİ DAHA FAŞİSTLERCE ÖLDÜRÜLDÜ

Önceki gün askerden yeni döndüğü bildirilen Çarşamba Dev Genç üyesi Durmuş Keskin Hükümet Meydanından evine giderken faşistlerin silahlı saldırısına uğrayarak öldürüldü. Olaydan sonra hiç bir faşistin yakalanamadığı ve bu durumun Çarşamba halkı tarafından protesto edildiği öğrenildi. Öte yandan bir süre önce öldürülen devrimci Yüksel Taş tüm engellemelere karşın kalabalık bir halk topluluğunun katıldığı cenaze töreninden sonra toprağa verildi. Olaylar sırasında ilçeye gelen güvenlik kuvvetlerinin saldırganları yakalayacak yerde çevre halkına ve ilericilere karşı baskılar yaptığı ve birçok kişinin gözaltına alındığı da bildirildi. Bu arada yöre halkı, gözaltında bulunan devrimcilere işkence yapıldığını ve saldırıyı düzenleyen faşistlerin ellerini kollarını sallayarak gezindiklerini öne sürdü. Öte yandan ilçede düzenlenen ve daha önce izni alınan "demokratik hakları koruma mitingi"nin ilçeye yeni atanan Kaymakam Ünver Ünal tarafından yasaklandığı ve tertip komitesinden bir kişinin gözaltına alındığı öğrenildi.

URFA'DA BİR KİŞİ BIÇAKLA ÖLDÜRÜLDÜ

Eyübiye mahallesinde Mahmut Orhan adındaki 17 yaşlarındaki bir genç kimliği belirsiz kişiler tarafından bıçaklanarak öldürüldü. Olayın bir tartışmadan sonra meydana geldiği ve siyasi yanının olup olmadığının araştırıldığı bildirildi.

MALATYA'DA KENDİSİNE SALDIRAN FAŞİSTLERDEN BİRİNİ ÖLDÜREN CHP'Lİ AVUKAT TUTUKLANDI

İki gün önce Çarşı Merkezinde kendisini öldürmek isteyen faşistlere karşı koyarak birini öldüren CHP Malatya İl Yönetim Kurulu üyesi Avukat Süer Kalkan gönderildiği Elazığ Sıkıyönetim Savcılığınca yapılan sorgusundan sonra tutuklandı. Süer Kalkan verdiği ifadede kendisine 7 el ateş edildiğini ve daha sonra kaçan saldırganlardan birini durdurmak amacıyla tek el ateş ettiğini, amacının öldürmek olmadığını söyledi.

Öte yandan yapılan araştırmalar sonunda lise öğrencisi Fahrettin Aksoy'un üzerinden çıkan tabancanın ve çevredeki boş kovanların adı geçen öğrenciye ait olduğu belirlendi. Konuyla ilgili bir açıklama yapan CHP Merkez İlçe Başkanı Rıfat Yavaşoğlu "karşı eylemcilerin CHP'li yöneticileri katletmek için emir aldıklarını" söyledi.

• Malatya Devlet Hastanesi önünde faşistlerin silahlı saldırısına uğrayan iki TİKP üyesi yaralandı. Olayda yaralanan Aynur Emir ve Mehmet Duman Malatya Devlet Hastanesine kaldırıldı. Emir'in sağlık durumunun ağır olduğu bildirildi.

• Öte yandan önceki gün İzmir'de öldürülen Şemsettin Şahin adındaki devrimci, Malatya'nın Hakimhan ilçesi İğdir köyünde kalabalık bir halk topluluğu tarafından toprağa verildi.

İSTANBUL'DA DİKİLİTAŞ KARAKOLU BAŞKOMSERİ ÖLDÜRÜLDÜ

Dikilitaş Polis Karakolu Başkomseri Mehmet Pat Okmeydanı Talatpaşa caddesi Son Durakta kimlikleri saptanamayan üç kişi tarafından açılan ateş sonucu vurularak ağır yaralandı. Başkomser kaldırıldığı Okmeydanı SSK Hastanesinde kurtarılamayarak öldü. Olayla ilgili soruşturmaların sürdürüldüğü belirtildi.

• Rami Topçular'da Alarko'da Devrimci Demir-İş Sendikası işyeri temsilcisi olduğu bildirilen Ali Dallı kimliği belirsiz kişilerce açılan ateş sonucu öldü. Olayla ilgili yakalanan olmadığı ve soruşturmanın sürdürüldüğü öğrenildi.

• Zeytinburnu'nda bir kahve önünde silahlı kişilerin açtığı ateş sonucu Aydın Bektaş adlı bir kişi vurularak öldü. Olayın siyasi bir yanının bulunup bulunmadığı araştırılıyor. Bektaş'ın Gedikpaşa'da kunduracılık yaptığı ve 17 yaşında olduğu bildirildi.

• Zeytinburnu Sümer mahallesi'nde güvenlik kuvvetleriyle silahlı çatışmaya girdikleri öne sürülen 4 kişiden Hasan Taşdemir ağır yaralanarak Cerrahpaşa Hastanesine kaldırıldı. Diğer 3 kişinin ise olaydan sonra kaçtığı belirtildi.

• Gaziosmanpaşa'da güvenlik kuvvetlerinin dur ihtarına uymadığı öne sürülen Mehmet Yazgil adlı bir kişi açılan ateş sonucu yaralandı.

• Bakırköy Cuma mahallesi Kıbrıs caddesinde MHP yanlısı olduğu belirtilen İbrahim Yıldırım kimliği belirsiz kişilerin açtığı ateş sonucu ağır yaralanarak Samatya SSK Hastanesine kaldırıldı. Yaralının sağlık durumunun ciddi olduğu belirtildi.

• Tekel direnişiyle ilgili olarak Bayrampaşa'da "Kurtuluş" imzalı bildiriler dağıttığı öne sürülen bir kişi yakalanarak gözaltına alındı.

• Taksim Merkez Toplum Müdürlüğü'nde görevli polis memurları Ömer İçakın ve Mehmet Yıldırım İmam sokakta bulunan bir kahvede henüz bilinmeyen bir nedenle çıkan tartışma sırasında Ömer İçakın adlı polisin ateş açması sonucu kahvede bulunanlardan Meriç Ali Bozkurt adlı bir kişi yaralandı.

TARSUS CEZAEVİNDE SOL GÖRÜŞLÜ BİR TUTUKLU BIÇAKLA YARALANDI

Tarsus Kapalı Cezaevinde sol görüşlü tutuklu Ahmet Yön, Kayhan Öztekin adlı bir faşist tutuklunun saldırısına uğrayarak bıçakla yaralandı. Koğuşa gelen gardiyanlar Kayhan Öztekin'i olayda kullandığı bıçağıyla birlikte yakaladı. Yaralı Ahmet Yön'ün Devlet Hastanesine kaldırıldığı ve cezaevinde yapılan aramada bir tabanca üç bıçak bulunduğu öğrenildi.

ANKARA'DA SEÇİMLERİ PROTESTO AMACIYLA GÖSTERİ YAPTIKLARI İDDİASIYLA TUTUKLU BULUNAN 7 KİŞİ TAHLİYE OLDU

Ankara Sıkıyönetim Komutanlığı 3 Numaralı Askeri Mahkemesinde 14 Ekim seçimlerini protesto amacıyla gösteri yaptıkları iddiasıyla tutuklu bulunan 7 kişinin daha tahliye edildiği öğrenildi.

• Hacettepe Üniversitesi Genel Sekreter Yardımcısı Erdoğan Duru'nun evine atılan patlayıcı madde hasar meydana getirdi, ölen ya da yaralanan olmadı.

ORDU'DA FAŞİSTLER CHP İL GENEL MECLİSİ ÜYESİNE AİT BİR KAHVENİN CAMLARINI KIRDILAR

Ordu'da CHP İl Genel Meclisi üyesi Harun Gürsoy'a ait bir kahveye faşistler tarafından saldırı yapıldı. Saldırıda kahvenin camlarının kırıldığı ve bu arada bir de "Türk askerine selam dur, Rus uşağını vur" yazılı kağıt yapıştırıldığı öğrenildi. Olayın faili olduğu gerekçesiyle gözaltına alınan Cemal Erginyurt adındaki bir kişi daha sonra salıverildi.

• Öte yandan Fetih kitabevine atılan patlayıcı madde hasara yol açtı, ölen ya da yaralanan olmadı.

SİİRT KURTALAN'DA BENZİN İSTASYONU SOYDUKLARI GEREKÇESİYLE 4 POLİS HAKKINDA SORUŞTURMA AÇILDI

Kurtalan İlçe Emniyet Amirliğinde görevli polis memurları Reşit Börekyemez, Emin İnan, Mustafa Bahtilar ve Yusuf Kırıkçı hakkında Hüseyin Kılıçoğlu'na ait benzin istasyonunu soydukları gerekçesiyle soruşturma açıldı.

ERZURUM'DA İKİ YERE PATLAYICI MADDE ATILDI

Erzurum'da iki yere daha patlayıcı madde atıldı. Mahallebaşı'nda Özen kahvehanesi ile Nenehatun caddesindeki Bayraktar Ekmek fabrikasına atılan patlayıcı maddeler hasara yol açtı. Erzurum'da bir haftadır yoğunlaşan patlama olayları üzerine bir açıklama yapan Erzurum Valisi Cahit Bayar ellerinden geleni yaptıklarını ve "şehirde hiçbir bölücü gücün kesinlikle barındırılamayacağını" söyledi.

ÜNYE'NİN GELENYURT KÖYÜNDE BİR DEVRİMCİ ÖLDÜRÜLDÜ

Ünye'ye bağlı Gelenyurt köyünde iki devrimci silahlı saldırıya uğradı. Saldırı sonucu Hüsnü Kispe öldü, Vedat Mansuroğlu da ağır yaralandı.

Evlerine dönmekte olan Hüsnü Kispe ve Vedat Mansuroğlu, önceki gece kimliği belirlenemeyen kişilerin silahlı saldırısına uğradılar. Hüsnü Kispe olay yerinde öldü. Ağır yaralanan Vedat Mansuroğlu da Samsun Devlet Hastanesi'ne kaldırıldı.

Olaydan sonra biri beyaz renkli iki taksinin köyden hızla uzaklaştığının görüldüğü, saldırganların kimliklerinin saptanamadığı bildirildi.

DÜZELTME:

Dün verdiğimiz "Balıkesir'de ekmek fabrikasını bombalayan ÜGD başkanı ve 15 arkadaşı tutuklandı" haberinde adı geçen Necmettin Özbirgül ve İsmail Semerci'nin ÜGD ile hiçbir ilişkileriolmadığı ve Dev-Maden Sen üyeleri oldukları bildirildi. Ajans haberlerinden meydana gelen bu yanlışlığı düzeltir özür dileriz.

YSE-İŞ üyeleri yönetimden yakınıyor

ANKARA (DEMOKRAT)

YSE 5. Bölge Müdürlüğünde çalışan işçilerden Yozgat'a sürülenlerin faşistlerce sorguya çekildikleri, kent dışına çıkartılmak üzere baskı altında tutuldukları 5. Bölge Müdürlüğü'nün ise, işçilerin can güvenliğini sağlamaktan kaçındığı bildirildi.

Yozgat'a sürülen YSE işçilerinin, faşistler tarafından saatlerce sorguya çekildikten sonra "akılları varsa hemen gitmeleri aksi halde sonucun 'üzücü' olacağı" söylenerek tehdit edildikleri, buna direnenlerin ise, kent dışına götürülüp dövüldükten sonra 5. Bölge Müdürlüğüne gönderildikleri açıklandı.

REKLAMLARA MİLYONLARCA LİRA HARCAYAN HALI FABRİKALARINDA İŞÇİLER ASGARİ ÜCRETLE ÇALIŞIYOR.

Tekstil grevine, Gümüşsuyu ve Dinarsu halı fabrikaları da katıldı

Evlerde ırmak akıtan, odalara güneş doğurtan Dinarsu halılarını üreten kadınlar şimdi grevde.

Gümüşsuyu Fabrikası'nın önü grevci işçilerin coşkusuyla dolu.

Emekçiler, gecekondunuzun "Salonuna" "Güzelim Gümüşsuyu" döşetin!

• GÜMÜŞSUYU HALILARININ REKLAMINA YILDA 200 MİLYON, DİNARSU'NUN REKLAMINA İSE 250 MİLYON LİRA HARCANIYOR

HABER MERKEZİ

Gazete ve televizyon reklamları için yılda ortalama 250 milyon lira harcayan Dinarsu ve 200 milyon harcayan Gümüşsuyu halı fabrikalarında asgari ücretle çalışan işçiler, Tekstil'in grevine katıldılar.

İkisi de Çerkezköy'de kurulu olan, 555 işçinin çalıştığı Gümüşsuyu ve 844 işçinin çalıştığı Dinarsu fabrikalarında çalışan işçiler, ayda net 3500-3700 lira ücret alıyorlar. Oysa bu fabrikalarda dokunan 6 metrekarelik bir halı 25 bin liraya satılıyor. Yani, evinize Dinarsu halısı döşettiğinizde, kapınıza "milyoner" yazdırabileceğiniz kesin değil ama milyon harcayacağınız kesin. Bu fabrikaların patronları ise, reklamlara milyonlar harcamaya hazırlar. Gümüşsuyu halılarının reklamına yılda 200 milyon, Dinarsu'nun reklamına ise yılda 250 milyon lira harcanıyor. Ayrıca, altı ayda bir, bu reklamların film ve fotoğrafları değiştirildiği için, 50 milyon kadar ek harcama yapılıyor.

Dinarsu işçileri, işyerlerinde iş kazalarının çokluğuna değinerek, "İki yıl içinde, bizim ücretlerimiz bir kez toplu sözleşmeyle arttı, oysa işveren, bu süre içinde bizim ürettiğimiz halılara tam 24 kez zam yaptı" diyorlar.

Her akşam televizyonda bir reklam müziği (cıngıl) dinliyoruz:

"Köylünün obasında kentlinin salonunda yaşanacak her yere yarasır Gümüşsuyu"

Gümüşsuyu ve Dinarsu halı fabrikalarında çalışan toplam 1500 işçi, kapılarına "milyoner" yazdırmak için değil ama, insanca yaşayabilmek, emeklerinin karşılığını alabilmek için, bağlı oldukları Tekstil Sendikası'nın grev kararını uyguluyorlar.

POLİTİKA CİDDİ BİR İŞTİR

Bozacının tanığı şıracı olursa!..

İki günde bir yurt dışına gitmeyi huy edinen Ecevit, ara sıra şu ünlü Güney Amerika modeli denilen elbise ile ilgili bir şeyler söylüyor ya, hemen bir feryat başlıyor: "Nasıl olur yapılan işleri görmüyor musunuz. Neresi benziyor Güney Amerika modeline Demirel'in yaptıklarının?" gibi sözlerden geçilmiyor.

Ecevit ortaya bir laf atıp kenara çekiliverince piyasaya hemen eski başbakanlar çıkıyor. Bu kervana en son katılan Naim Talu oldu. Hani şu 12 Mart'ın balyozcu hükümetlerinin Ticaret Bakanlığından Başbakanlığa terfi eden zat. Şimdilerde Akbank'ın İdare Meclisi Reisliği ile idare eden Naim Talu, son ekonomik kararları, "cesur ve doğru" diye okeyledikten ve Türkiye'nin daha rahat yönetilmesi için, "gerekirse Anayasa değişikliğine gidilebilir" buyurduktan sonra demiş ki: "Mevcut sistemimizin ve alınmış olan kararların Güney Amerika modeliyle bir ilişkisini görmeye imkân yoktur."

Ne demiş atalarımız: Bozacının tanığı şıracı olurmuş...

"OLMAK YA DA OLMAMAK!..

Bitmeyen 100 gün

Başbakan Demirel, Bakanlar Kurulu toplantısına katılmak üzere Başbakanlık önünde tam arabasından indi, gazetecinin biri soruyu yetiştiriverdi:

– Sayın Başbakan, 100 gün dün akşam Allah'ın izniyle doldu... Gazetecinin sözü yarıda kaldı.

Başbakan Demirel, "Kim dedi? Nasıl saydın... Bu kadar hesap hatası yapılır mı?" yanıtını verdi.

Arkadan bir ses, "Desene daha çekeceğimiz var..."

Ya Demirel...

Son Havadis gazetesinde 26 Şubat günü "Burası Ankara" köşesinde gazetemizden söz edilmiş. DEMOKRAT için "aşırı sol" deyimini kullanmış. SON HAVADİS'in sözlüğündeki "aşırı sol gazete" deyimi aslında "namuslu gazete" anlamına gelir. Bu nedenle SON HAVADİS'in bu niteleyişini biz kıvançla karşılıyoruz.

Ama daha önemlisi gazetede sözü edilen yazı şöyle:

"Görüşmeler iktidarın başı ile muhalefetin başının dünya siyasetindeki olup bitenlerden ne derece haberleri olduğunu da ortaya koydu. Örneğin Ecevit, Şili'nin kanlı celladı diktatör Pinochet ile sağcı iktisatçı Fridman arasındaki ilişkiyi son Viyana seyahatinde öğrendiğini söyledi. Demirel ise Güney Afrika modeli ile Güney Amerika'nın siyasal rejimlerinin farkını bilmediğini konuşmasıyla ortaya koydu. Liderlerin siyaset dünya hakkındaki bilgileri bu olunca, daha kötü durumlara düşmediğimize şükretmek gerekir. Demek ki, bizim liderler değil kitap, yabancı basın, günlük gazete bilgilerinden de yoksundurlar..

Cidden dehşete düştük..."

Yazarımız Kafaoğlu, Demirel ve Ecevit'in koyu bilgisizliğini ele alıyor ve "dehşete" düşüyor. Ama SON HAVADİS sadece Ecevit'i ilgilendiren kısmı kendisine uygun olarak kullanıp yazıyı bildiği gibi tahrif ediyor.

"Cidden dehşete düştük..."

Ayıptan da öte...

"Utanmıyor musunuz?.. En sonunda çocukları da anarşiye alet ettiniz.. İyi ki, çevreye bir de "bombalı pankart" asmamışlar..."

Çivileme

KANADI KIRIK NATO

Yunanistan, NATO'nun askeri kanadına dönmeyi reddetmiş.

Türkiye de bugünlerde NATO'nun askeri kanadını reddetmesi şöyle dursun, daha da NATO'nun kanadının altına sığınmaya çalışıyor...

Vural AHI

Hodri meydan!...

Bakanlar Kurulu'nun Perşembe günkü toplantısına erken gelen Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı Esat Kıratlıoğlu'na bir gazeteci sordu:

— Efendim Sayın Deniz Baykal sizinle her şeyi açıkça konuşmaya hazır olduğunu sözledi ne dersiniz?

Kıratlıoğlu önce bir kahkaha attı sonra, "Hodri meydan" dedi ve kahkahalarını sürdürdü.

Arkadan başka bir gazeteci, şöyle bir etrafına bakındı ve sonra;

"– Sayın Bakan, söylediğiniz meydan nerede?..."

Schaubühne ve Şehir Tiyatroları işbirliği üstüne

Hayati ASILYAZICI

İki yıllık ön çalışmanın ürünü olan bir tiyatro olayı gerçekleşti. Olay şu: Batı Berlin Belediye Tiyatrosu Schaubühne Topluluğu'nun ünlü bir yönetmeni Peter Stein, Şehir Tiyatroları ile işbirliği ilkesini benimsemişti. Beklan Algan ile Batı Berlin'de bir ortak yapımı gerçekleştirmek için kolları sıvadılar. Uzun süren ön çalışmalar artık sonuçlandı denebilir. Şimdilik adı değişmezse, "Ayşe" adlı müzikli bir oyun önümüzdeki Haziran ayında Batı Berlin'de Türk işçilerine ve Alman seyircilere sunulacak. Türklerin en yoğun oldukları Kroysberg'de TIR kamyonları üzerinde oynanacak. "Ayşe" adlı oyun Ayla ve Beklan Algan tarafından yazıldı. Müziğini Ergüder Yoldaş yaptı. 120 kişilik bir koronun seslendireceği müzikli oyunda Türk ve Alman sanatçılar rol alacaklar. 29 kişilik yapıt Türkçe ve Almanca oynanacak.

Batı Berlin'in tanınmış Schaubühne Tiyatrosu tarafından yapım masrafları karşılanacak, buna karşın İstanbul Belediyesi Şehir Tiyatroları dönem sonunda dört sanatçıyı konuk olarak gönderecek. Beklan Algan'ın yönetiminde Başrolü Ayla Algan oynayacak.

Ancak, bu soy ekonomik koşullar içerisinde yapımı gerçekleştiren Peter Stein gibi bir tiyatro adamının yardımı ve Beklan Algan'ın girişimiyle bir tiyatro olayı güncellik kazanıyor. Bu nedenle Schaubühne Tiyatrosu ve Genel Sanat Yönetmeni Peter Stein'den söz etmek istiyorum: Topluluk, klasik ve çağdaş oyunları belirli bir repertuar anlayışı içerisinde değerlendirir ve çağdaş yorumla sergiler. Klasikleri, eski oyunları araştırmayı yeğler. Seçkin oyunculardan oluşur ama kollektif oyunculuk anlayışıyla hareket eder. Bütün tiyatro akımlarını, özellikle Kostantin Stanislavski ile Bertolt Brecht yöntemlerinin birleşimini kendi üslubuyla vermeyi yeğleyen tiyatrodur.

Geçen yıl, Atatürk Kültür Merkezi sinema salonunda Peter Stein'in iki filmi gösterildi. Tiyatro diliyle yapılmış yapıtların özgün yönleri vardı. Bu iki filmden biri Heinrich von Kleist'in "Prens von Hamburg"'u ile Maksim Gorki'nin çağdaş boyutlu yapıtı "Yaz Konukları"ydı. Önce Batı Berlin'de Schaubühne Tiyatrosu'nda Peter Stein tarafından sahnelenmişti her iki oyun. Bu iki oyunla daha doğrusu bu iki sinema yapımıyla ilgili izlenimlerimi geçen yıl yazmıştım. Her iki çalışma da tiyatro-sinema dillerini yerli yerine oturtmuş bir yönetmenin başarılı çalışmalarıydı. Tiyatronun özgün diliyle sinemaya yaklaşmak ve gerçekte sinemasal bir yapım ortaya koymak son yılların başlıca kollektif çalışma ürünleri olarak gelişmiş ülkelerde önem kazanmıştır. Sosyalist ülkelerde, özellikle Polonya'da tiyatronun öne geçmesinin asıl nedeni, eski klasik ya da unutulmuş yazarların çalışmalarını bulup çıkarmakla görkemli bir sahne yorumculuğunu pekiştiriyorlar.

Sosyalist ulke tiyatrolarında yıllarca bu çeşit çalışmaları gördüm. provaları izledim. Ayrıntılardan yeni yorumları ortaya koymanın temel ilkesi bu yönteme dayanıyor. Ayrıntılarda yitip gitmeden yeni sonuçlar, yeni yorumlar ortaya koymanın çokça örneklerini gördük. Türk Tiyatrosu'na da aynı araştırma ve değerlendirme yöntemini getirebilirsek tiyatro sanatında çağdaşlaşmayı daha büyük bir gerçekçilik ve estetik anlayışla ortaya koyabileceğiz. Sözgelimi Peter Stein, tiyatroda dilin başlıbaşına bir estetik olduğunu, yetkin dili yeni yorumla bireştirerek yeni yorumlara gidileceğini biliyor kuşkusuz. Toplumculuğu duygusal arınmadan yaratıcı bilince aktaran yorumcudur Peter Stein. Araştırıcıdır. Biografik ve ruhbilimsel belgelere ayrıntılı biçimde eğilir. Destansı uzantılara giderken karmaşıklığa düşmeden uyumlu biçimde yararlanır sahne üstü çalışmalarında. Çeşitli akımları, çağlarına göre biçimlerse de diyalektik yöntemiyle yorumlarına estetik katar. Sahnelemek istenen vapıtlarda ne denli araçlarla yola çıkarsa çıksın, ruhsal dünyanın estetik değerdeki ritm ve dinamizmi destansı yaklaşımıyla bir kurguya dönüştürür. Sözgelişi Gorki'nin bir yapıtını . Örneğin "Yaz Konukları"nı sahnelemeden önce dört sanatçı arkadaşıyla Sovyetler Birliği'ne gitti, üç ay süren gezide Rus insanının karakterini, Gorki'nin yaşadığı kentleri inceledi. Ülkesine döndükten sonra "Yaz Konukları"nı sergiledi. Batı'da oyun büyük bir tiyatro olayı yarattı. Daha sonra oyunu filme çekti. Biçimsellikten çok içerik ve yorum önem kazanıyordu, burjuva estetiği öylesine eleştiriliyordu ki, oyunun anlattığı konu içerisinde eritiliyordu. Bunun en seçkin örneği, burjuva görüşü , burjuva estetiği Gorki'nin "Yaz Konukları"nda doruğa varmıştı. Neyi anlatıyordu "Yaz Konukları"? Gorki 1904-1905 yıllarında yazmıştı yapıtı. Özellikle "Yaz Konukları'nda kaypak liberal kişilere karşı gerçek demokrat aydın insanı koymuştu. Bu iki tür insanla çelişkileri açıklıyordu.

Şanar Yurdatapan'la söyleşi

Raffi H. ARAKS

—Sayın Yurdatapan, "Pet'r Oil" adlı parçanın ön çalışmaları ve daha sonraki gelişmeleri hakkında kısa bir öyküleme yapabilir misiniz?...

—"Memnuniyetle, bildiğiniz gibi Atilla besteci olarak seçilince, şarkının konusunu birlikte aramaya başladık. Daha sonra "petrol" esprisini Atilla bulduktan sonra, ben de şarkı sözü yazmak için çalışmaya koyuldum.

Şarkının müziğinin çalışması henüz bitmeden, TRT şarkı sözlerini bizden istemeye kalktı. Atilla yetkililere, şarkı sözleri ile müziğin birbirinden soyutlanamayacağından ve müziğin çalışmalarının tamamlanmadığından bunun olanaksız olduğunu anlatmaya çalıştıysa da, dinletemedi.

Bunun üzerine biz de, yetkililere "eksik" bir örnek parça gönderdik.

Daha sonra kapalı kapılar ardında, "Pet'r Oil"in (Petrol) şarkı sözlerinin değiştirilmesi doğrultusunda zorlamalar ve çeşitli baskılar yapılmaya başlandı Özdemiroğlu'na.

Televizyon Daire Başkanı sayın Erdinç Sağlam, "Pet'r Oil"in şarkı sözlerinin değiştirilmesi "gerektiğini" söylüyor, fakat ne gariptir ki kesinlikle hiçbir gerekçe öne süremiyordu.

Sonunda, hiçbir gerekçe öne sürmeden sözleri değiştirme baskısına boyun eğemiyeceğimiz anlaşılınca bize izin vermek zorunda kaldılar.

Dolayısıyla,parçamızın birincilik kazanması sonucu jürinin bana lâyık gördüğü ödüle teşekkür ettikten sonra, kısaca şarkı sözlerine ve Atilla'ya yapılan baskıları kısaca anlattıktan sonra, özür dileyerek ödülü kabul edemeyeceğimi söyledim.

Bu denli açık ve kesin bir hareketin, tartışma götüreceğini hiç sanmıyorum. Hareketimde en ufak bir şekilde, uluslararası yarışmayı veya organizasyonu, sanatçıları ve onun çalışmalarını, TRT'yi köstekleyici bir davranış yoktur.

Bazı gazatelerde çıkan gülünç söylentilere göre, bir insanın veya bir sanatçının kendisine lâyık görülen bir ödülü kabul etmemenin Anayasamızın hangi maddesi gereğince "vatan haini" sayılabileceğini öğrenmek isterim..."

— Yarışmadan sonra, yani 24 Şubat Pazar günü akşam haberlerinde, TRT Genel Müdürünün yaptığı açıklaması hakkında ne diyebilirsiniz?

—"Evet, günümüzün moda deyimi ile TRT'nin 'kerhen' de olsa sonunda 'Pet'r Oil'in şarkı sözlerine itiraz etmekten vazgeçtiğini, hatta İstanbul'da yapılan bir toplantıya katılan yetkililerin salt bu konuda danışmak için, Dışişleri ve Kültür Bakanlıklarına acele teleks çektiklerini biliyoruz.

—"Şunu söylemek isterim: Milyonlarca kişi önünde benim söylediklerimi saptırma cüretini gösterdikleri ve kapalı kapılar ardında konuştuklarına ve yaptıklarına değinmedikleri için, sayın TRT Genel Müdürünü rahatlıkla halkla birlikte 'minik bir ucuz kahraman' olarak görebiliyorum.

Yoksa yanılıyor muyum? Yapılanlar hakkında net ve açık bir şekilde dürüstçe konuşmak ve sanki mecburmuşum gibi bir ödülü kabul etmemek mi ucuz kahramanlık?.."

"Pet'r Oil"e ge'ince, kuşkusuz bambaşka koşullarda, daha özgür ortamlarda "Petrol" konusunda çok şeyler söylerdim. Ama daha zor koşullardayız diye hiçbir şey yapmamak, söylememek doğru olmazdı tabii."

tiyatro günlüğü

Politika dışı sanat (!)

S. Günay AKARSU

Sanatla politika arasındaki ilişki her zaman tartışma konusu olmuştur. Sanatla politikanın bir bütünün diyalektik ilişkideki parçaları olduğu unutulmuş ya da görmezlikten gelinmiş ve sanat adına, sanatçının özgürlüğü adına ortaya atılmayı kendilerine görev edinenler hep sanatı politikanın saldırısından, boyunduruğundan korumaya çalışmışlardır. Bu düşüncede olanlara göre sanatçı özgürce yaratıcı eylemini sürdürmelidir. Sanatçı kişiliğini hiçbir güç ve yetkinin kısıtlamasına bağlı kılmamak gerekir; yoksa o üzerine titredikleri, o gözbebekleri gibi korumaya çalıştıkları nazenin sanat incinir. Kapitalist düzendeki ürkek özel teşebbüstür sanki sanat! Ortada biraz kımıldama oldu mu, emekçi sınıflar düzeni değiştirme doğrultusunda ağırlıklarını biraz olsun duyurdumu, nasıl o pek nazlı özel teşebbüs küsüp kabuğuna çekilir, yapay bunalımlar yaratmaya çabalar, nasıl kışkırtma eylemlerine girişirse, o çevrelerin sanatı da benzer çabalara girişir. Egemen sınıfların göstermelik demokrasi ortamı sanatın boy atıp gelişmesine pek elverişli sayılır. Bu düzenin kuralları içinde egemenlerin isteklerine uyarak çalışmalarını sürdüren sanatçının özgür olduğu ileri sürülür. Sanatçı da nasıl bağımlı olduğunu unutup özgürce yaratıda bulunduğunu sanır. Ya da daha kötüsü gerçekleri bile bile gizler. Bir de üstelik tarafsızlıktan, yan tutmamaktan söz eder. Öyle ya toplum yapısında birbiriyle çelişen iki ana güçten hiçbirini açıkça desteklememektedir. Birinin yanında açıkça yer almamıştır. Öyleyse sanatçı beyimiz fildişi kulesinde özgür, bağımsız ve tarafsızdır.

Çok yanlış bir tarafsızlık tanımıdır bu oysa. Hangi ortamda olursa olsun, hangi koşullar altında olursa olsun eğer bir mücadele varsa ve eğer bir kişi kalkıp bu mücadeleyi dışardan seyrederek tarafsız kaldığını ileri sürerse ya yanılmaktadır ya da yalan söylemektedir. O mücadeleye katılmamakla, en azından kazanmakta olanın yanını tutmuş, kendi gücünü kaybedenden yana koymamış olur. Kaldı ki sanatçının tarafsızlığı böylesine yalın ve böylesine kaba çizgili bir tarafsızlık da değildir. Bütün yayın olanaklarıyla, bütün eğitim olanaklarıyla, bütün sanat olanaklarıyla bir kesimin üzerine abanan, o kesimi baskı altında tutarak gelişip bilinçlenmesini önleyen başka bir kesim varken, kim kalkıp da bu dengesiz çekişmede tarafsızlıktan söz edebilir. Mücadeleye katılmayan sanatçı, aslında egemen çevrelerin borozanı olmaktan başka bir şey yapmamaktadır. O zaman da tarafsız kalmak şöyle dursun, tam anlamıyla yan tutmuş olur. Mücadeleye yarının güçlüsü yanında girmeyen sanatçı, sanatıyla, etkinliğiyle bugünün gerileyeni yanında kavgaya girmiştir aslında. Bu öyle bir kavgadır ki, kimse yan tutmamazlık edemez. Onun için en azından sanatçının dürüstçe, açıkça hangi yanı tuttuğunu belirtmesini isteyebiliriz.Bir de aldatmaya kalkışmamış olur. Başaramayacaktır nasıl olsa....

"Evler Evler" Halkevinde sergileniyor

Halkevleri Genel Merkezi Tiyatro Kolu, İsmet Küntay'ın "Evler, Evler" adlı oyununu, Enis Gençtürk'ün yönetiminde sergiliyor.

Yönetmen, yorumunda aile kişilerinin içinde bulunduğu ekonomik-toplumsal sorunlara geniş açıdan eğitimci eleştirel bir açıklık getirmeyi ve özelinde ailelerin sorunlarınıda vurgulamayı amaçlıyor.

Tiyatro Kolu'nun sergilemekte olduğu özellikle bir çalışması da Cahit Atay'ın "Pusuda" adlı eleştirel gerçekçi üslupta değerlendirilen yapıtı.

Ancak yönetmen E. Gençtürk , yapıtın "Bu niteliğine ara oyunlarla asıl oyundaki bireyci açmazı tarih içindeki yerine diyalektik açılımla getirmeyi erekledğinden" sözederek, eleştirel gerçekçi yapıtların, toplumca gerçekçi aşamaya getirilebileceğinin bir deneyimi olduğunu belirtiyor.

Devlet Tiyatrolarında kıyım sürüyor

Devlet Tiyatroları Genel Müdürlüğü görevine getirilen Cüneyt Gökçer'in, çalışanlardan bir bölümünü daha görevlerinden aldığı bildirildi.

Genel Müdür Yardımcısı İzzet Ararat, İstanbul Devlet Tiyatrosu Müdürü Can Gürzap, Bursa Devlet Tiyatrosu Müdürü Ziya Demirel ve İzmir Devlet Tiyatrosu Müdürü Suat Taşer'den sonra, İdari İşler Daire Başkanı Yıldıray Şentürk, Başdramaturg Gülsen Karakadıoğlu, Muhasebe Müdürü Baha Aslan, Tahakkuk ve Levazım Müdürü Fahri Kınal, Küçük Tiyatro Müdürü Rıza Şahin ve Garaj Amiri Ayhan Özdemir'in de görevlerinden alınmasıyla, yalnızca idari kadrodan görevden alınanların sayıları 10'a ulaşmış oluyor.

Öte yandan, eski Genel Müdür Ergin Orbey döneminde başlatılan oyunlardan "Dosya"nın hazırlıklarının durdurulduğu. "Montserrat"ın ertelendiği "belirtildi.

Halk Şiirinde Toplumsal Olaylar ve Başkaldırmalar

2 — MEHMET BAYRAK

Günümüz sosyalist halk ozanları sanatın işlevi konusunda da yeni bir noktaya gelmişlerdir.

Sözgelimi Aşık Temeli, sanat anlayışını özetle şöyle belirliyor:

"Sanat anlayışım, felsefem, sınıfım ve içersinde bulunduğum üretimle oluşur. Sanat halkların gerçeklerini, son nefese kadar varan tüm yaşamını göstermeli. İki yönlü tabii. Kağnının sesi, keserin sesi, tarlada çalışmanın sesi, makinaların sesi, hayata du ulan özlemin sesi halk türküsünün kendisi ve sevdası olmalıdır..."

Aşık Temeli, "halk şairi"nden ne anladığınıysa şöyle koyuyor:

"Halk şairi; hayatı, insanları her yönüyle tanıyabilendir. Halk şairi; yürü derken, yürümeyi tarif edebilendir. Halk şairi; yaşa derken, hayatın ne olduğunu gösterebilendir, nasıl yaşanacağını belletebilendir. Halk şairi; kavga derken, kavganın yöntemlerini bilebilendir. Halk şairi; emekçiyi ve emeğin değerini bilerek, anlayarak gösterebilendir. Halk şairi; toplumu mahveden yoz ve kokuşmuş, uyuşturucu emperyalist sanata karşı durabilendir, onu yerdenyere çalabilendir. Emek-üretimle oluşan materyalist felsefeye sahip olabilendir. Halk şairi; özgürlüğe giden yolu bilebilen ve zamanın ve geleceğin sorumluluğunu üzerinde, sırtında taşıyabilendir. Halk şairi; kültürü kendi sanatıyla geliştirebilendir"(42)

Aşık Zamani'nin, Aşık Veysel için söyledikleri, Aşık Veysel'i son derece tutarlı biçimde ortaya koymakla kalmaz, Aşık Veysel'in temsil ettiği gelenekle, 1960'tan sonra gelişen toplumcu halk şiiri arasındaki farkı da son derece güzel biçimde yansıtır:

Çok dokundu mızrap ile tellere
Bozuk perdeleri görmedi Veysel
Ağıt yaktı bülbül ile güllere
Dikene elini sürmedi Veysel

Ağladı sızladı derdini döktü
Vurdular başına boynunu büktü
Çobandı ağanın koyununu güttü
Ver benim hakkımı demedi Veysel

Balta sapı için çattı hırsıza
Dur demedi sömürücü arsıza
Vatandaş muhtaçken ekmeğe tuza
Bunun nedenini sormadı Veysel

Der Zamani: Veysel büyük ozandı
Halkın değil, kendi derdin yazandı
Sözü hançer iken kaçıp saklandı
Zalımın başına vurmadı Veysel

Verdiğimiz örnekler, 1960 sonrası halk şiirinin belirli sloganlarını da yansıtıyor. "Sazı ile sözü ile/Ozanlar savaşta gerek" sözü de bu dönemin sloganlarından biridir ve bu dönem şiirinin amacını oldukça iyi yansıtıyor.

Günümüz halk şiirinde bu sloganlar doğrultusunda işlenen başlıca temalardan biri de, "Halkı direnmeye, hak almaya çağrı ve halka güven ve kurtuluş umudunu aşılama"dır.

Bu temayı işleyen en çarpıcı, en vurucu örneklerden biri kuşkusuz Aşık İhsani'nin "UYAN" şiiri'dir:

Uyan emekçi kardaşım
Uyan daha, daha uyan
Benim kavga arkadaşım
Uyan daha, daha uyan

Uyan, aziz canım benim
Damardaki kanım benim
Dertli perişanım benim
Uyan daha, daha uyan

Ağalar kırdı dalını
Susuz gömdürdün ölümü
Tahsildar sattı çulunu
Uyan daha, daha uyan

Uyan kendine hak iste
Kara bahtını ak iste
Doktor iste, toprak iste
Uyan daha, daha uyan

Ayrılığı kökünden kaz
Tarihine bir destan yaz
Karanlıkta beyaz beyaz
Uyan daha, daha uyan

Uyan göğü yere indir
Çeliği toprağa bindir
Bunlar senin görevindir
Uyan daha, daha uyan

Şu çarpıcı dörtlükler de İhsani'nindir:

Yeter bunca uyumamız
Kalkalım bakalım hele
Kara gündür çıramızı
Yakalım bakalım hele....

Korkuyorlar, korkacaklar, korksunlar
Geliyoruz, geleceğiz, yakındır!
Kim nerede, ne işliyor hepsini
Biliyoruz, bileceğiz yakındır!

Bölüşmüşler memleketin varını
Gelsin hele bekliyoruz yarını
Elimizin nasır balyozlarını
Başlarına çalacağız, yakındır!

Şah Turna, şu çağrıyı yapıyor:

Deyin gelsin hele bize kızanı
Affeylemem yalan dolan yazanı
Getirmeye bir aydınlık düzeni
Yürüyelim arkadaşlar yürüyün...

Aşık Devrimi'nin çağrısıysa şöyle:

Hey benim emekçi bacım
Gönlümün sultanı tacım
Bunca yıldır neden acım
Hesabını sor bakalım

Su içinde ayakların
Yara, nasır parmakların
Kim öldürdü çocukların
Defterini dür bakalım
(........)
Devrimi inanır sana
Hadi bacım "söz" de bana
Dövüşelim biz yanyana
Şu sazımı ver bakalım

"Haksıza karşı savaş açıyor" Zeyno Bacı:

Ben haksıza karşı savaş açmışım
Bu haklı davada olanlar gelsin
Bu yolun uğrunda kanlar saçmışım
Yumruğu haksıza vuranlar gelsin

Bu doğrultudaki ürünlerde sık sık "Birlik" çağrısı yapılır. Faşizme, kapitalizme, emperyalizme, feodalizme, şovenizme karşı çıkılır:

İnsanlığa acı sille
Vuruyorlar bile bile
İşçi köylü hep elele
Birlik olursak halk kurtulur.

Faşist dikta gelmeden
Düşman bize gülmeden
Boyuna gençler ölmeden
Birlik olursak halk kurtulur
....
Arabi'ye dert açmadan
Fırsatlar elden kaçmadan
Haydi dostlar gün geçmeden
Birlik olursak halk kurtulur

Arabi Demir

Kızıl kanlı yaramızı
Biz kendimiz saracağız
Görülmeyen davamızı
Biz kendimiz göreceğiz
....
Bayram Ali ey fukara
Kalk derdine çare ara
Şu faşizmi yerden yere
Biz kendimiz vuracağız

***

DEVAMI VAR

42 — S.Serpil Savcıoğlu: Aşık Temeli ile söyleşi: Halk Bilimi, Kasım - 1974

Türkiye sağlam

(Baştarafı 1. Sayfada)

daki yaklaşımlara birer kanıt olarak gösteriliyor.

Batılı çevreler yoğun askeri, ekonomik ve diplomatik temaslarla bir yandan Türkiye-Yunanistan anlaşmazlıklarını giderek NATO'nun Güneydoğu kanadını tahkim ederlerken, öte yandan Türkiye'deki ekonomik bunalımın daha baskıcı siyasal bir yönetimle atlatılmasını amaçlıyorlar.

MATTHOFER: "TÜRKİYE'NİN NATO İÇİNDE OYNADIĞI ROL TARTIŞILMAZ"

Geçtiğimiz hafta içinde Yunanistan ve Türkiye'de temaslarda bulunan Federal Almanya Maliye Bakan'ı Matthöfer, ülkesine geri döndükten sonra verdiği bir demeçte, Türkiye'nin ekonomik bir felaketle burun buruna olduğunu söyledi, "Böyle bir gelişmenin etkileri hem Türkiye'nin iç politikasında görülecek, hem de NATO ittifakı için son derece ciddi bir durum yaratacaktır." dedi.

Matthöfer daha sonra "Türkiye'nin NATO içinde istikrarlı bir temel taşı olarak kalabilmesinin ülke ekonomisinin sağlığa kavuşturulmasına bağlı olduğunu" ileri sürdü.

Türkiye'nin yalnız yeraltı zenginlikleri ve işgücü kaynakları açısından değil jeopolitik konumu açısından da Batı için son derece hayati önem taşıdığına işaret eden Matthöfer, özellikle Ortadoğu'daki bozulan denge üzerinde durarak, "Batılı ittifak için Türkiye'nin dış politik ve güvenlik politikası alanında oynadığı rol tartışılamaz ve bu konum Afganistan'daki son gelişmelerden sonra, herkes için son derece açık ve seçik bir hale gelmiştir." dedi.

Matthofer demecinin son bölümünde ise, "Türkiye hükümetinin 24 Ocak tarihinde açıkladığı ekonomik tedbirler paketi", muhalefetin de kabul ettiği gibi prensipte en doğru yönde gerekli adımları atmıştır" şeklinde konuştu.

IMF TÜRKİYE MASASI ŞEFİ WODWARD: "TÜRK HÜKÜMETİ DOĞRU YOLDA..."

Federal Almanya Maliye Bakanı Matthöfer'in ardından Ankara'ya gelen IMF Türkiye Masası Şefi Wodward, havaalanında gazetecilere verdiği demeçte, Türk hükümetince ekonomiyi canlandırma amacıyla alınan tedbirlerin Washington ve OECD-de olumlu karşılandığını belirterek, "Türk hükümetinin aldığı tedbirler doğru yoldadır, bunlar da eleştirilecek bir yan bulamıyoruz..." dedi.

Woodward OECD'nin Paris'te yaptığı son çalışma toplantısında Türkiye'ye yapılacak olan yardım üzerinde durulduğunu ve "çok olumlu sonuçlar" elde edildiğini bildirdi.

GENELKURMAY BAŞKANI EVREN UĞURLARKEN

Genelkurmay Başkanı Orgeneral Evren, NATO Askeri Komite Başkanı Gundersen'i uğurlarken yaptığı açıklamada, "Orgeneral Gundersen ile Ankara'da yapılan görüşmelerin Yunanistan'ın NATO'nun askeri kanadına dönüşü ile hiç bir ilgisi olmadığını" belirtti ve şunları söyledi: "Gundersen özellikle NATO'nun güney kanadında olan Türkiye'ye daha fazla yardım edebilmesi için Portekiz ve Türkiye'ye yardım kampanyası açmıştır.

GUNDERSEN'İN BASIN TOPLANTISI

Orgeneral Gundersen ise havaalanında yaptığı basın toplantısında "İttifak içindeki ülkelerden hiç biri Türkiye kadar Afganistan olaylarının etkilerine açık değildir" dedi.

Son olayların güçlü bir Türkiye'nin NATO için hayati bir öneme sahip olduğu yolundaki görüşleri güçlendirdiğini söyleyen Gundersen, "Türkiye coğrafik olarak NATO ittifakının temel taşlarından birini oluşturmaktadır" dedi.

Yunanistan'ın NATO'nun askeri kanadına dönmesinin General Rogers'in yetkisi altında bulunan bir sorun olduğunu ileri süren Gundersen, Rogers'in "uzak olmayan bir tarihte" Ankara'ya geleceğini söyledi.

VE ROGERS GELİYOR

Gundersen Türkiye'den ayrılırken, NATO Başkomutanı Orgeneral Bernard Rogers Ankara'ya geldi. Rogers'in beraberinde yeni bir askeri plan getirdiği ve ziyaretinin iki gün süreceği bildiridi.

Demokrat muhabirinin edindiği bilgiye göre, "Rogers Planı" olarak bilinen ve daha önce Yunanistan hükümetince benimsenmeyen plan konusunda, Genelkurmay Başkanı, Milli Savunma Bakanı, Dışişleri Bakanı ve Başbakan ile özel görüşmelerde bulunması beklenen NATO Başkomutanı Ege Askeri Hava Sahası ve Yunanistan'ın NATO'ya dönmesi konularını ele alacak.

714 sayılı Notam'ın kaldırılmasıyla Ege'nin sivil hava ulaşımına açılmasından sonra, askeri yönle ilgili sorunların kaldırılmasına yönelik Rogers Planı'nın Ege Hava Sahası'nda denetime ilişkin yeni öneriler getirdiği ileri sürüldü. Başkentteki dışişleri çevreleri söz konusu planın Ege Askeri Hava Sahası'nın üç bölgeye ayrılmasını öngördüğünü Türk ve Yunan taraflarının kendi karasuları üzerindeki bölgeyi denetim ve kontrol edeceklerini söyledi. Yetkililer, iki denetim bölgesinin dışında bir serbest bölgenin kurulmasına çalışılacağını ve bu bölgeden her iki tarafında birbirlerine haber vermek koşuluyla yararlanacaklarını belirtti. Rogers Planı'nın Ege'nin tüm güvenliğinden Girit'de kurulacak bir NATO merkezinin sorumlu olmasını getirdiğini ifade eden dışişleri yetkilileri, "böylece Akdeniz'in bir NATO iç gölü haline getirilmesi planlanıyor" dediler.

Öte yandan NATO Başkomutanı Rogers'in Türkiye'deki ziyaretleri sırasında Yunanistan'ın NATO'nun askeri kanadına geri dönüşü konusundaki Türk hükümetinin yaklaşımını da öğrenmeye çalışacağı ileri sürüldü.

Rogers'ın kendi adıyla anılan planının aslında NATO'nun güney kanadının güçlendirilmesine yönelik olduğunu ve bu yaklaşımın Yunanistan'ın NATO'ya dönüşünü de içerdiğine dikkat çeken dışişleri çevreleri 'NATO Başkomutanı'nın ziyaretinden sonra Türk-Yunan anlaşmazlıklarının önemli bir kısmı aşılmış olacaktır. Türk hükümeti batıya bağlılığını defalarca söylemiş ve bunun gereklerini yerine getirmiştir. Batıdan yardımların geleceği şu sıralarda ters bir çıkışın olması beklenemez. Zaten Yunanistan'ın NATO'ya dönmesine Türkiye karşı değil. Sorun Kıbrıs, Ege Hava Sahası ve kıta sahanlığına ilişkin. Bunlardan bir kısmı Türk hükümetinin tek taraflı kararlarıyla çözümlendi. Şimdi Yunanistan'ın sorun çıkaran bir ülke konumuna getirilmesi söz konusu" şeklinde yorum yaptılar.

ROGERS TÜRKİYE'YE GELMEDEN ÖNCE...

NATO Başkomutanı Rogers, Türkiye'ye gelmeden önce Londra'da yaptığı açıklamada, NATO'nun kanat ülkelerinin Orta Avrupa ulkelerine oranla daha fazla savaş tehdidi altında bulunduğunu iddia etti. Rogers, Türkiye ile Yunanistan arasındaki Ege anlaşmazlığını mutlaka çözmek zorunda olduklarını belirterek, "NATO'nun Yunanistan'a ihtiyacı olduğu kadar Yunanistan'ın da NATO'ya ihtiyacı vardır" dedi.

OECD TOPLANTISINDA TÜRKİYE'NİN SİYASAL GELECEĞİ TARTIŞILDI

Türkiye'de 25 Ocak'ta yürürlüğe konulan son ekonomik önlemlerin uygulanması için yeterli politik gücün var olup olmadığının tartışıldığı OECD toplantısında, Türkiye'deki siyasal istikrarın, bir AP CHP koalisyonu ile sağlanabileceği savunuldu.

OECD toplantısında konuşan örgütün Genel Sekreteri Van Lennep, Batının Türkiye'ye bakış tarzının değiştiğini öne sürdü ve "1978'den beri ben ve OECD Sekreteryası, Türkiye'ye nasıl bir politika uygulanması gerektiğini sözlerimiz ve raporlarımızla belirtmiştik. Bugün alınan önlemler bizim istediğimiz yöndedir. Bunlar, Türk ekonomisinin temelini yeniden yönlendiren bir program niteliğindedir. Yabancı yatırımlara Türkiye açılmakta, rekabet unsuru getirilmekte, piyasa güçlerine ağırlık verilmektedir" dedi.

Batı ülkelerinin OECD toplantısına katılan temsilcileri Türkiye'ye uygulatmak istedikleri politikanın çok rizikolu olduğunu ve talep olunan değişikliklerin büyük sosyal ve siyasal patlamalara yolaçabileceklerini kabul ediyorlar. Çıkış yolunun ise ancak güçlü bir tabana dayanan bir hükümetle bulunabileceğini öne süren Batılı ülkelerin temsilcileri, AP CHP koalisyonunun siyasal istikrarın sağlanmasında" etkili bir çözüm olacağını savunuyorlar.

AKLA KARA

(Baştarafı 2. Sayfada)

yar'dan "uydurma" alıntılar yer almaktadır. İkinci sayfada "Bu konuda Türk gazetecileri ne diyor?" başlığı ile uydurma gazetecilerin adlarını ilk harfleri kullanılarak "alıntılar" verilmekte, bu arada sadece Emniyet Genel Müdürü Rafet Küçüktiryaki'nin adı ve sözleri(!) açıkça yazılmaktadır. Üçüncü sayfada ise "alevi soykırımları konusunda Ankara'daki bazı yabancı diplomat ve gazetecilerin görüşleri(!)" sergilenmektedir. Burada da uyduruk adların başharfleri kullanılmaktadır.

İkinci mektubun genel havası, özetlenirse, Hitler dönemi Nazi Almanyası'nda yahudilere karşı yapılan propagandanın tam bir kopyesi niteliğindedir. Aynı sözcükler, aynı mantık, aynı aşağılama-sadece Yahudi sözcüğü yerine Alevi sözcüğü alınarak- kullanılmaktadır.

İlgilenmesi gerekenlere duyurulur.

GÖSTERGE

(Baştarafı 3. Sayfada)

nın 1980 Ocağı dış ticaret açığı 2,5 milyar dolara (sadece bir aylık için olduğuna dikkat edilmeli) yükselmiştir. 1979 yılını iyi kapatan Fransa da yine 1980 Ocağında bir milyar dolar ticaret açığı vermiştir. Bu durumda Batı'lı ülkeler "korumacı" denilen politikalara girmektedirler. Korumacı politikalar, başta ülkelerin mallarını kota ile sınırlamadan, çeşitli dış ticaret önlemlerini içermeye kadar uzayıp gitmektedirler.

Ama batılı ülkeleri en çok yıldıran "Faiz savaşı"dır. Batılı ülkeler kendilerine sermaye çekmek ya da ülkelerinden sermaye kaçışını önlemek için durmadan faiz oranlarını yükseltme savaşına girmişlerdir. Bu nedenle faiz oranları birbiri ardına batı ülkelerinde artırılmıştır. Bugün Birleşik Amerika, İngiltere ve Kanada'daki faiz oranları Türkiye gibi parası durmadan düşen bir ülkedeki reşmi faiz oranından daha yüksektir.

Yüksek faiz oranları hayat pahalılığı oranını yükseltiyor. Örneğin Birleşik Amerika. İngiltere ve hele İtalya da 1980 Ocak ayı enflasyon oranları bu ülkeler de geçmişte rastlanmayan oranlara yükselmiştir. Bu faiz pahalılığı öte yandan yatırımlarda aksamalara o da işsizliğe neden olmaktadır. Silah harcamaları bu durgunluğu azaltmak için artırılmaktadır. Ancak kısa bir sürede bu harcamaların enflasyonist niteliği maliyetleri yükseltip, dışsatımları zorlaştırdıkça kapitalist ülkeler arasındaki 'Ticaret Savaşı' hızlanacaktır. Batının en büyük açması da buradadır.

NE ALIRSAN 12.5

Demokrat

Çatalçeşme Sok. No: 50 Cağaloğlu–İSTANBUL Telefon: 28 08 15
Yıl: 11 Sayı: 3307/84

Demokrat Ofset tesislerinde hazırlanmış, Hürriyet Ofset tesislerinde basılmıştır.

BAS–SAN Basın Yayın Sanayi ve Ticaret A.Ş. adına imtiyaz sahibi Dursun AKÇAM

Genel Koordinatör Arslan B. KAFAOĞLU

Yazıişleri Müdürü Işık YURTÇU

Ankara Temsilcisi Dr. Ergin ATASU

ABONE KOŞULLARI
YURTİÇİ ABONE BEDELLERİ
3 aylık 900.–
6 aylık 1800.–
1 yıllık 3600.–
YURTDIŞI ABONE BEDELLERİ
3 aylık 2250.– 55 DM.
6 aylık 4500.– 110 DM.
1 yıllık 9000.– 220 DM.

İLAN KOŞULLARI

2, 3. sayfalar (süt. cm)	400.–TL
Devam sayfaları (süt-cm)	450.–TL
İlan sayfaları (süt-cm)	320.–TL
Doğum, nişan, evlenme, ölüm, teşekkür (1 süt, 5 cm)	700.–TL
Yayın ilanları...	400.–TL
Küçük ilanlar (kelimesi)	10.–TL

Abone olmak isteyen okurlarımız abone bedelini PTT ile gazetemiz adresine yollamalıdır.

Ankara Bürosu: Konur Sok. 24/19 Kızılay- Ankara Telefon: 17 01 41 | İzmir Bürosu: Kıbrıs Şehitleri Cad. 1443 Sok. No: 149 Daire: 6 Alsancak Telefon: 14 67 75 | Adana Bürosu: Dörtyolağzı, Özel Sancak İş Hanı Kat: 1 No 96

Zamlardan sonra sokağa

(Baştarafı 1. Sayfada)

minicik bebekler binlerceyi buluyor.

Zor yaşam koşulları, feodal düşünce ve bilgisizlikle birleşince ailelerde, her yıl daha da çoğalan çocukların bakımı ve büyümesi olanaksızlaşıyor. Bu olanaksızlığın tek çözümü de, "ne olsa bulan biri bulunur ve en kötü durumda bile, benim yanımdakinden daha iyi şartlara sahip olur" düşüncesiyle çocukları sokağa terk etme yolu oluyor.

Bugün sadece İstanbul'da yetiştirme yurtlarında 1750 tane çocuk bulunuyor. Ailesinin bakamayıp, terkettiği ya da güç yaşamın evden kaçmaya ittiği 1750 Yetiştirme yurtlarına alınamayan nerde ne yaptığı belirsiz olan çocukların sayısının ise, 1750'nin birkaç misli olduğu da bir gerçek. Hastanelerde ise sokağa terk edilmiş 250 bebek bulunuyor. Evinden kaçan, başıboş orda burda çalan, çırpan çocuklardan sadece 1979 yılında, polis kayıtlarına geçenlerin sayısı 1033! Ve analarının, babalarının bakamadığı, giymeyip giydirmeye, yemeyip yedirmeye dahi artık güçlerinin yetmediği yüzlerce çocuk da hiç değilse biraz daha iyi bakılır düşüncesiyle evlatlık veriliyor. İlgililer ayda ortalama 5 bebeğin sokağa bırakıldığını bildiriyor. Bütün bu rakamları dahi şöyle bir toparladığımızda karşımıza hiç de küçümsenmeyecek derecede ciddi bir sorun çıkıyor..

Her gün artan fiyatlar, her gün daha güçleşen yaşam, işsizlik, yokluk, yarının belirsizliği ve terk edilen çocuklar... Öylesi iç içe, öylesi birbirine bağlantılı olaylar ki!

Ve artık gazetede terkedilen çocuk haberlerini okuyunca, "ne hain analar "var demekten vazgeçip, "ne yapsın bu pahalılıkta, bu şartlarda çocuk büyütmek kolay mı"diyen, yokluğun, zamların, işsizliğin sillesini bir başka nedenden dolayı yiyen binlerce kişi. Ve bu "hoşgörüye" karşı çıkıp, "zavallı çocukları nasıl terkederler, bu da vicdan mı" diye sızlanan tuzu kurular. Acaba bu tuzu kurular çocuklarını nasıl büyütüyorlar?. Ya terkedenler hangi zorunlu harcamaları yapamadıklarından canlarından ayrılıyor?

1 kg Sütün 30 lira, en adisinden bir kutu mamanın 165 lira, bir paket talk pudrasının 25 lira olduğu 1980'in Türkiye'sinde, en asgari şartlarda bir bebeğin günlük masrafı, 50 lira yapar. Ve ayda 1500 liralık masrafla bu bebek ancak ölmeyecek kadar yaşayabilir. 3200 lira olan en az ücretle geçinmek zorunda olan bu aile ne yapsın? Satacak ceketi, yemeyip yedirecek yiyeceği de yokki çocuğuna versin.

O çok "insancıl", 'ne hain analar' feryatları yükseltenler, buna da bir çözüm bulabilirler. "O zaman doğurmasınlar"! Çünkü herşeyde olduğu gibi, çocuk sahibi olmak hakkı da kendilerinindir. Kendi çocukları kutusu 900 lira olan mamalar, bol bol süt, meyva suları ile beslenir; cicili bicili giyinir; 250 liralık göz yakmayan şampuanlarla yıkanır, 75 liralık en lüks pudralarla, 200 liralık kremlerle ovulur; doktor, kontrol, aşı devamlı bakım altında binlerce liralar tutan masraflarla insanca yaşama hakkına sahip olurlar. Aynı ana ve babaları gibi....

TERKEDİLENLER NE OLUYOR?

Bakamayacak anaların büyük bir "suç.. işleyerek doğurduğu ve binlerce liraya büyüyen bebeklerden hiçbir farkı olmayan bu küçükler, ya Darülaceza yurtlarında, ya da yetiştirme yurtlarında hiç değilse sokakta kalma tehlikesi olmadan ve karnına giren birkaç lokma ile büyümeye çalışıyor. Ya da hergün gazete sayfalarında boy boy rastladığımız "evlatlık aranıyor", "evlatlık vermek istiyorum" ilanlarıyla, kendine, salt ekonomik durumları iyi olduğu için çocuk sahibi olma hakkı olan, yeni ana babalar arıyor.

Anaların terk edemediği küçüklerin durumuda güvence ve iyilik açısından, terkedilen kardeşlerinden fek parklı değil. Onlarda binbir güçlük içinde, aç, çıplak yaşam mücadelesine doğdukları andan başlıyorlar. Çoğu büyüyebilme sürecinde yokluktan, açlıktan yarı sakat oluyor ya da ölüyor. Binbir türlü hastalık peşlerini bırakmıyor.

ÇUKOSEN Başkanı:

(Baştarafı 1. Sayfada)

ilaç stokçuluğu suçundan hakkında verilen gıyabında tutuklama kararı kaldırıldıktan sonra Çukobirlik Yönetim Kurulu Başkanlığı'na getirilen Hikmet Savatlı, Çukobirlik işyerleri yetkili sendika temsilcileriyle yaptığı görüşme sonunda Çukobirlik işyerlerinden 80 mevsimlik işçi çıkarılacağını açıklamıştı. Bu açıklamadan iki gün sonra Çukobirlik'in tüm birimlerinden çıkarılan işçi sayısının 200'e yükseldiği öğrenildi.

Merkezi Adana'da bulunan Çukosen Başkanı Mekin Şahin imzası ile yapılan yazılı açıklamada, Çukobirlik Yönetim Kurulu tarafından yayınlanan bir genelgede, 1 Ocak 1979 tarihinden sonra işe girenlerin işten çıkarılacağının bildirildiği ve böylece Adana'da bir TARİŞ olayının yaratılmak istendiği ileri sürüldü

22 Şubat 1980 tarihli genelge ile 2700 işçinin çıkışını onaylıyan Çukobirlik yönetiminin bu uygulamayla işçilerin çoluk çocuğu ile açlığa mahkûm edilmesine neden olacağı belirtilen açıklamada özetle şöyle denildi:

"Biz Çukobirlik işçilerinin sendikası Çukosen olarak, şunu biliyoruz ki, bütün bu uygulamalar, işçi sınıfının elindeki son demokratik haklarının da alınması ve halk muhalefetinin bastırılmasıdır. Çukosen olarak diyoruz ki, Çukobirlik'te uygulanacak işçi atılmalarına, işçi sınıfının elindeki demokratik haklarının daha da sınırlandırılmasına, faşistlerin buralara yerleştirilerek, Çukobirliğin üs haline getirilmesine karşı aktif olarak direneceğiz. Bu uygulamalara göz yummıyacağız."

İzmir Gültepe'de

(Baştarafı 1. Sayfada)

tinde olduklarının sanıldığını söylediler. Açıklamada ayrıca serbest bırakılan kişilerin ifadelerine dayanılarak nezarette bulunan kişilere işkence yapıldığı öne sürülerek " bu durumu şiddetle protesto ediyoruz ve kamuoyunu aydınlatmak amacıyla yetkililerden bir açıklama yapılmasını bekliyoruz" denildi.

Buca'da duvarlara slogan yazdıkları ve polisle silahlı çatışmaya girdikleri öne sürülen 4'ü kız 13 kişi gözaltına alındı. Bu olaydan sonra Buca Eğitim Enstitüsü Derneğini basan polisler içlerinde dernek başkanının da bulunduğu 4 kişiyi gözaltına aldı.

"Ege'de iki ülke

(Baştarafı 1. Sayfada)

da yaptığı konuşmada Ege'de iki ülke arasındaki sorunlarda bir anlaşma olursa, Yunanistan'ın NATO'nun askeri kanadına dönmesine Türkiye'nin karşı çıkmayacağını söyledi. Dışişleri Bakanı Erkmen bu konuda Türkiye'nin karşılıklı müzakerelerden umutlu ve sabırlı olduğunu kaydetti ve Ege'de Notamların karşılıklı kaldırılmasının bir tavizler zincirinin ilk halkası olmadığını ve Rogers Planı ile ilgili bulunmadığını belirtti.

Hayrettin Erkmen Cumhuriyet Senatosu Genel Kurulu'nda gündem dışı bir konuşma yapan ve Türkiye ile Yunanistan arasında notamların kaldırılmasıyla beliren kuşkuların giderilmesini isteyen Kontenjan Senatörü Metin Toker'i cevaplandırarak, "Türkiye ile Yunanistan arasında Notam'ın kaldırılması bir tavizler zincirinin ilk halkası değildir. Bazı kuşkuların olmasını doğal karşılıyoruz. Ancak bu kararlar Türkiye ile Yunanistan arasındaki ilişkilerin düzeltilmesi konusunda bizim iyi niyetimizin bir göstergesidir" dedi.

Dışişleri Bakanı Erkmen, Ege'de Türkiye'nin tutumunun çok açık olduğunu ve 1974 öncesi düzene dönmenin kesinlikle sözkonusu olmadığını belirterek, "Ege'de iki ülke arasındaki sorunlara kalıcı çözümler bulunmasından yanayız. Anlaşma hem iki ülkenin hem de NATO'nun çıkarları doğrultusunda sağlanmalıdır. Bu bakımdan Ege'de bizim düşüncelerimiz ve tutumumuz doğrultusunda bir anlayış sağlanırsa Yunanistan'ın NATO'nun askeri kanadına dönmesine bir itirazımız olmaz" şeklinde konuştu.

Bu arada AP Bursa Milletvekili Ali Elverdi, "Türkiye'nin Ortadoğu ve İran petrollerini koruyabilecek güçte olması gerektiğini" söyledi.

Millet Meclisi Genel Kurulu'nda Milli Savunma Bakanlığı bütçesi üzerinde AP grubunun görüşlerini açıklarken Ali Elverdi, "Ülkemizde bir savaş sürmektedir. Bu savaşta düşmanın üniforması belli olmayan bir mahiyettedir" dedi.

Özellikle bölgemizde meydana gelen olaylara değinen Elverdi, özetle şunları söyledi.

"Sovyetler Birliği Afganistan'ı işgal etmekle sıcak denizlere inmek için ilk adımını atmıştır. Türkiye NATO üyesi olduğu için, Sovyetler Birliği Afganistan'a saldırdığı gibi Türkiye'ye saldıramaz. Çünkü o zaman 3. Dünya Savaşı çıkar."

Zamlar Kiraz, Yenişehir

(Baştarafı 1. Sayfada)

revlilerinin göstericilerden bir kısmını gözaltına aldığı ve gösteri ile ilgili soruşturmanın sürdürüldüğü bildirildi.

YENİŞEHİR'DEKİ PROTESTO

Son yapılan zamlar, Bursa'nın Yenişehir ilçesinde protesto edildi. Ellerinde meşalelerle Yediyol meydanında toplanan göstericiler, "Zam, zulüm, işkence- İşte MC", "Zamlara hayır", "Faşizme karşı omuz omuza" sloganlarını söylediler. Meydanda yapılan konuşmalarla, "zama zulme ve işkenceye karşı direnileceği" belirtildi. Göstericiler dağılırken meydana bir de pankart bıraktılar.

KAVAK'TAKİ PROTESTO

Kavak'ta kahve toplantılarıyla başlayan protesto gösterileri, yapılan bir miting ve yürüyüşle devam etti. İlçe halkının da geniş bir biçimde katıldığı bildirilen mitingte sık sık, "Tütünde sömürüye son", "Üreten biziz, yöneten de biz olacağız." ve "Faşizme karşı omuz omuza" sloganları söylendi.

Miting öncesinde, faşistler tarafından kasıtlı olarak yaygınlaştırıldığı öne sürülen, "mitingte olayların çıkacağı ve dükkanların yağma edileceği" yolundaki söylentilerin asılsız çıktığı, yapılan konuşmalardan sonra mitingin olaysız bir biçimde sonuçlandığı bildirildi.

ŞAVŞAT'TAKİ PROTESTO

Zamlar Artvin'in Şavşat ilçesinde de protesto edildi. Artvin'deki gösteri ile yalnızca zamların değil, baskı yasalarının ve işkencelerin de protesto edildiği bildirildi. İşçilerden, köylülerden, öğretmenlerden ve memurlardan oluşan kalabalık bir halk topluluğu, Şavşat PTT'si önünde kuyruğa girdi. Halk, Cumhurbaşkanı'na çektiği telgraflarda, zamları, baskıları, baskı yasalarını ve işkenceleri protesto etti.

Tutuklu

(Baştarafı 1. Sayfada)

üyeleri ve şube başkanlarının duruşması 1 Mart 1980 Cumartesi günü saat 9.30'da Ankara Sıkıyönetim Komutanlığı 3. nolu Askeri Mahkemesi'nde yapılacak. Duruşmaya çok sayıda parlamenter yazar ve dinleyicinin katılması bekleniyor.

Av. Halit Çelenk, Av. İlhan Dişçi, Av. Yücel Yeşilgöz, Av. Akay Sayılır, Av. Günfer Karadeniz, Av. Şükrü Günel'in yanısıra 173 avukatın tutukluların vekaletnamesini aldıkları, ayrıca 150, dolayında avukatın da duruşmaya katılmaları bekleniyor.

Bunların yanısıra Türkiye'den baro düzeyinde katılmaların beklendiği bildirildi.

YARADANA SIĞINIP

(Baştarafı 2. Sayfada)

uzun mahkemeye ne hacet, yakalandıkları yerde vurdurun başlarını! Baltacı Mehmet Paşa da öyle yapardı zaten, eziyet çekmesinler diye boşuna!...

Duymuşsunuzdur, Yaşar Kemal'le "Kanal" filminin yöneticisi Erdem Kıral mahkemelik oldular. Yaşar, "Konuyu, kurguyu benim "Teneke" den apartmışın," diyor. Erdem de "Ben o konuyu, kurguyu senin yapıtından değil, doğrudan doğruya Mehmet Can'ın yaşamından aldım." diyor. Korkarım, bu son gelişmeyle dâvanın şekli tamamen değişti. Çünki hem o öyküde, yani "Teneke"de, hem de filimde, yani "Kanal" da anlatılan İlerici Kaymakamla Mehmet Can'ın uzak yakın hiçbir ilişkisi kalmamıştır şu anda. Öykünün adından başka belki...

Yılların eskitemediği bir assolist han'mefendi anlattıydı: Bir tarihte fena halde tutulmuş birisine. Adam yüz vermiyor ama. Telefonlar, cilveler, armağanlar sökmüyor bitürlü. "Büyü var bu iş içinde, "demişler. O da salık verildiği üzre sevdalandığı adamın çamurdan bir heykelini yoğurmuş, Eyüp Sultan'da okutturup, Hıdrellez'de Yemiş İskelesi'nin ordan Haliç'e atmış. Adam birden değişmemiş mi! Bu sefer o, telefonları aşındırmağa başlamış. Velhasıl, adamla mercimeği fırına vermişler... "Lâkin assolist han'fendi, öykünün bitimi gibi görünen bu noktasında içini çekti ve "Meğer," dedi "o deli divane olduğum herif sahiden çamurun biri değil miymiş!" diye bağladı sözünü...

MTA'da 500 işçi işten atılmak isteniyor

ANKARA (DEMOKRAT)

Dev Maden-Sen Sendikası Ankara Şube Başkanı Kenan Başat yaptığı yazılı açıklamada MTA işyerinde, 500 işçinin atılmasının planlandığını belirtti. Başat, direktörün toplu çıkarmayı göze alamadığı için işçileri gruplar halinde araziye gönderip ondan sonra tek tek çıkarmayı düşündüğünü söyledi.

İşten atılmak istenen işçilerin süreli hizmet akdi ile işe alındıklarını bildiren Başat, işçilerin ekmeğine göz dikildiğini, ancak bu oyunu bozacaklarını belirterek şunları söyledi:

"M.T.A. Genel Direktörlüğü 500 işçinin birden iş akdinin feshini göze almanın riskini bildiği için buna bir de kılıf uydurmuştur. Bu kılıf şartlı olarak 2 ay daha iş akdinin uzatılması ve işçilerin gruplar halinde kamplara gönderilmesi oyunudur.."

Ödemiş'te

(Baştarafı 1. Sayfada)

Torbalı Tekel Müdürü Torbalı'da 43 bin balya tütünden 38 binini Tekelin 5 binini de tüccarın aldığını açıkladı.

"TÜTÜNÜ 50 LİRADAN SATACAĞIMA TARLAMA GÜBRE YAPARIM"

Saat 10 sularında, Belediye Başkanı CHP'li olan Ödemiş ilçesine giren bakan ve beraberindeki heyet burada sadece Belediye Bandosu tarafından karşılandı.

Üretici ve halkın yer almadığı karşılama töreninden sonra bakan bandoya hitaben bir konuşma yaptı. Burada kendisiyle konuştuğumuz, Ödemiş'in Emirdağ köyünden tütün üreticisi Arif Koçlu şunları söyledi:

"Tütünümü 55 liraya sattım. Yok fiyatına gitti. Ne olacak bu halimiz. Hükümette dert dinlemez ki.. Zaten bir daha ki yıl ekmeyeceğim. Bir kilo tütün en az yüzelli liraya mal oluyor. Bize veriyorlar elli lira."

Yine Emirdağ köyünden Kemal Taş bize şunları söyledi. "Tütünümü 55 liraya sattım. Maliyeti en az 90-100 liradır. Aslında tütünü 50 liraya satmaktansa, tarlaya gübre olarak kullanmak daha iyi. Bizi hırsızlığa teşvik ediyorlar. Ben seneye nasıl tütün ekerim. Ekmem için hırsızlık yapıp banka soymam lazım."

Ödemiş'ten çıktıktan sonra Tire, Cine, Muğla, Yatağan, Milas ve Söke'ye uğrayan bakan ve beraberindeki heyet buralarda da ilgi görmedi. Buradaki yetkililer tütün alımlarının büyük ölçüde bittiğini söylediler.

Bu arada bu yılki tütün piyasasının niçin bu kadar sönük geçtiğini soran bir gazeteciye bakan "Halk memnun da ondan, memnun olmasa gelir karşı çıkar" dedi. CHP muhalefetinin de olmadığını hatırlatan bir gazeteciye ise, "CHP bu kadar fiyat vereceğimizi bilmiyordu ki, şaşırdı" dedi.

Bu arada bakan arabasının güzergahında olmasına rağmen, Kiraz, Bayındır, Aydın ve Selçuk'a uğranmadığı görüldü.

Torbalı-Gine arasındaki yolda bakanın bir ara arabadan inerek baş eksper ve bir grup görevliyi itirazlar olduğu gerekçesiyle inceleme yapmak üzere Bayındır'a yolladığı görüldü. Ama Bakan Bayındır'a kendisi gitmedi.

BAKAN "DEVLETİN GÜCÜ BELLİDİR"

Milas'ta bakan gazetecilerin sorularını yanıtladı. "Kimse karşılamadı diye üzülmüyoruz. Gezimizin asıl amacı tıkanıklık olup olmadığına bakmaktır" diyen bakan, bir gazetecinin "Tekel'in depoları dolu. Yeni alınan tütünlerle bu daha da çoğalacak, stok tütünleri eritmek için ne yapılacak?" şeklindeki sorusuna bakan: "Biz burada satıcıyız, ürünümüzü en iyi şartlarla satmaya çalışacağız, bunu gaye edineceğiz, herşeyden önce piyasayı iyi takip edeceğiz, rakiplerimiz var, bunları da iyi izleyeceğiz. 'Kaçakçılık nedeniyle sigara yetmediğini belirten bakan, amaçlarının dışardan tütün almadan sigara imal etmek olduğunu belirterek, sigara üretiminin ne şekilde yapılacağını, tütün kanununun değişikliklerin tamamlanmasından sonra belli olacağını henüz araştırma safhasında olduklarını herhangi bir depolama sorunları olmadığını söyledi.

Bir gazetecinin sigara üretimi için özel sektörden müracaat olup olmadığını sorması üzerine bakan, "Var herhalde, kaç müracaat yapıldığını bilmiyorum, henüz dikkate almadım" dedi.

Sigara üretiminin özel sektöre devredilmek istenmesinin nedenini soran bir gazeteciye ise bakan: "Devletin gücü belli. Devlet bir takım şeyleri yapamaz, özel sektör her konuda daha pratik ve yaygın, sigara üretimi özel sektöre verildiğinde, onlardan, % 20 vergi alacağız, bu da devlet için bir avantaj, özel sektör üretime başladığında sigara sıkıntısı kalmaz, mazallah şimdi özel sektör olmasaydı, belki kibrit sıkıntısı çekecektik" dedi. Bir gazetecinin "sigara fabrikası yapmak, boğaz köprüsü yapmaktan daha kolay, boğaz köprüsü yapılıyor ama dört duvar arasında bir makine koyup, sigara fabrikası yapamıyor, devlet bu kadar aciz mi?" demesi üzerine Bakan "Devletin yapacağı şeyler bellidir, yapamıyor" şeklinde konuştu. Bakan ve beraberindeki heyet daha sonra Kuşadası'na, oradan da İzmir'e döndü.

CHP Manisa Milletvekilleri Erkin Topkaya ve Hasan Zengin Ege'li tütün üreticilerinin çoğunun ürünlerini 50-100 lira arasında satmak zorunda bırakıldıklarını bildirdiler.

CHP Milletvekilleri basına dün gönderdikleri yazılı açıklamada ortalama fiyatın 100 liranın çok altında kaldığını belirterek "Artan yaşam pahalılığı, zamlar ve enflasyon sonucunda Ege'li tütün üreticileri bu piyasada ellerine geçecek olan parayla önümüzdeki yıl yeniden tütün ekemeyeceklerdir" dediler.

beton yığınlarının unutulmuş emekçileri

KAPICILAR

İnceleme Araştırma Servisi 2

İş Yasasına ilişkin haklar kapıcılara uygulanmıyor

YASANIN TANIDIĞI HAKLAR KULLANILABİLİYOR MU?

ACABA İş Yasasındaki haklardan yararlanan kaç kapıcı-kalorifer işçisi var? İş Yasasıyla belirlenmiş bu hakların uygulamaya konmadığı binlerce örnekle anlatılabilir. 1976'da Ankara'da yaşanmış bir olay: Çankaya TİBAŞ'ta (İş Bankası Blokları) çalışmakta olan kapıcı ve kalorifer işçisi, İş Yasasınca belirlenen ilkelere işverenin uymadığı gerekçesiyle, sendikasının öncülüğünde greve gidiyor. Mahkeme grevi haksız buluyor. Dava Yargıtay'a intikal ediyor. Burada da karar: Grev yasadışı. Gerekçe: Tek işçinin çalıştığı işyerinde grev hakkı yoktur.

Makbule Akyüz, dul, 36 yaşında, 3 çocuk anası. Ayda 600 TL alıyor ve sigortalı değil.

Bir başka örnek: Ankara, Bahçelievler, 31. Sokak, 26 no'lu ve 12 daireli apartmanda kapı ve kalorifer işçisi olarak çalışan Makbule Akyüz, ayda 600 TL ücret alıyor. Sigortalı değil. 36 yaşında, 3 çocuk annesi Makbule'nin kapıcı olan kocası 3 yıl önce ölmüş. Makbule'nin çocuklarının geçimini sağlayabilmek için kocasının görevini üstlenmekten başka çaresi yokmuş. Ve fiyatların alabildiğine arttığı bir ortamda 600 TL aylıkla çalışmaya razı olmuş. Makbule'nin ilkokulda okuyan üç çocuğundan en büyüğü kalp romatizmasına tutulmuş ve şu anda Hacettepe Hastanesinde yatıyor. Hayat zor, hayat güç. Makbule, kadın olduğu için bu işe layık görülmemiş ve apartman yöneticisi, "sağlık memuru" M. Emin Bayındır tarafından işten çıkarılmakla tehdit ediliyor. Makbule Akyüz, çözümü sendikaya üye olmakta bulmuş. Artık sendika, onun sorunlarına sahip çıkacak.

Çok karşılaşılan bir başka örnek daha verelim: Çalışma süresi günde 8 saat olarak belirlenmiş kapıcı, evindeki eksikleri biraz geç farkeden ev hanımları tarafından günün her saatinde sık sık zille çağrılır. Genellikle karşı koyamaz. Ama oturduğu yer, elektrik ve su parası vermemesi her fırsatta yüzüne vurulur.

Bu durum, TV reklamlarına bile yansımıştır. Ama son derece çarpıtılmış biçimde. Bir konserve reklamında, evinde sakin sakin oturan kapıcı, çalan bir zil sonucu birkaç katı nefes nefese çıkarak apartman sakinlerinin istediği konserveleri alır ama sonunda da ödüllendirilir. "İyi kalpli" ev hanımı, kapıcının kendisi için koşuşturmasını bir tabak konserve dolmayla ödemiş olur. Uzun süre ekranlarda yer alan İzocam reklamında ise, sorumlusu olmadığı ısınma yetersizliğinden duyulan öfkenin muhatabı kapıcı olur ve kapıcı, zilini çalan katlar arasında koşar durur. Bir gerçeğin, bilinçli olmasa da karikatürize edilerek sergilenmesidir bu.

ÇAĞDAŞ TOPLUMUN EV KÖLELERİ

KAPI ve kalorifer işçiliği, herhangi başka bir işkolunda çalışan işçiden görece daha rahat görünür. Çünkü ulaşım sorunu, yoktur, konut sorunu yoktur, elektrik, su parası vermez. Oysa kapıcının yaşantısı biraz daha yakından incelendiğinde görülür ki: Barındığı yer genellikle apartmanın kalorifer dairesinin yanıdır. Küçük pencereli, tek odalı, sürekli kalorifer kazanının gürültüsünün duyulduğu, rutubetli bir yerdir. Kapıcının ailesi ne kadar kalabalık olursa olsun, bu daracık yerde yaşamak zorundadır. Ve hatta çoğu apartmanda sığınak olarak yapılmış yerler kapıcıya konut olarak verilir.

"GÜN 24 SAAT, BİZ 25 SAAT ÇALIŞIRIZ"

KAPICI sabah erkenden kalkar. Kaloriferi yakar. Gidip fırından ekmeği alır. Ekmeğin dağıtılmasını sabah çarşısı izler. Daha sonra apartman temizliği gelir. Bu arada kapıcı dairesi ile diğer daireler arasında bağlanmış ziller sürekli çalışır. Telefon, havagazı, su, elektrik faturalarını ödetenler, unuttukları malzemeleri aldıranlar vb... olur.

Kapıcı akşam apartmana giren çıkandan sorumludur ve gece belirlenen saatte kalorifer söndürülür. Bütün bunların yanı sıra, kalorifer bakımı, "fuel-oil" alınması, ya da kömür alınması ve taşınması, apartmana ilişkin onarım, belirli mevsimlerde bahçe bakımı... Kapıcının sorumlulukları arasında sayılır. Apartmanın semtine, içinde oturanların niteliğine, kapıcının kişiliğine göre yapılan ve yaptırılan işler değişir.

Kapıcının işinin kapsamının yeterince açıklıkla belirlenmemiş olması, apartmanda oturanların keyfi biçimde, akıllarına esen her işi kapıcıya yaptırmak istemelerine yol açar. Kapıcı eğer biraz diklenir, kabul etmezse herkesin gözünde "aksi, kötü adam" olur. Birçok apartmanda, apartman sakinleriyle kapıcı arasında sürtüşme vardır. Apartmanın çeşitli eksikliklerinin sorumlusu kapıcıymışçasına, kendisiyle tartışılır, kavga edilir. Kapıcının aldığı asgari ücret, oturduğu izbe oda çok görülür.

YARIN: SORUNLAR NASIL ÇÖZÜLÜR

Ayşe, anasını göremez
Dilber, ocağında kalamaz
Haftanın her günü sabah akşam
Seyran'dan Çankaya, Çankaya'dan Seyran
Üç saat "he vallah" dizleri kırılır.
İncelir ufalır, çocuk kadar kalır
Esmer bir gölgedir uyurgezer
Yasemin ap. sekiz no'da
Hanımın bebeği Ayşe yaşında
Dilberi anası beller, yavrucak.

Ayşe Seyran'da
Komşu nenesinin bakımında
Hey dünya
Ayşe anasız
Yasemin ap'daki çocuk da...
Dilberin yüreği kaynar durulur
Hem sever bebeyi, hem düşman
Hayın geçim, zalim para, oy aman

GÜLTEN AKIN — SEYRAN DESTANI

KAPICILARA HAK VERMEYEN YOK...

Röportaj: Kadir KAPUAĞASI

Yerin altında bir göz oda, avuç içi kadar pencereli. Aldığı ayda 4731 lira. "Sigortalı olmasam" diyor "bir dakika bile durmam." Memleketten buralara taşınmış bir lokma ekmek için.

KAPICI KURBAN USUL

"Karı koca çalışmazsak işe yetişemiyoruz yövmiyemizse 75'er lira"

Adım Kurban Usul. Kars'ın Ardahan ilçesinin Damalı köyündenim. 6 sene önce geldim İstanbul'a. Tam bir yıl süreyle inşaatlarda çalıştım açsusuz, daha sonra hemşerilerimin yardımıyla bu kapıcılık işini buldum. 2 çocuğum var.

Burada sendikalı ve sigortalı olarak çalışıyorum. Bodrum katta bir odalı "kapıcı evi" var, orada oturuyoruz. 2 çocuk, hanım ve ben tam 4 kişi üst üste. Bir göz oda da rutubet bir yandan, havasızlık bir yandan, güneşsizlik bir yandan, yan taraftaki kalorifer kazanının gürültüsü bir yandan varın halimizi düşünün gayri..

4731 lira geçiyor elime, bu paraya çalışılır mı?

Paramızı artırın diyoruz, ses yok! Aslında onlarda haklı, yarısı memur, yarısı işçi, bir o kadarı da emekli. Varını-yoğunu yatırıp, gırtlağa kadar borca girip bir ev almışlar. Zaten zorla geçiniyorlar. Ama bu benim bu parayla bir ömür boyu çalışmam gerektiğini belirlemez.

20 dairenin çöpünü dök, 5 katın merdivenlerini silip-süpür, koşuşturmaktan tabanların şişsin. Alış-veriş, kalorifer kazanını yak, gün 24 saatin 16'sı ayaktasın, sonra da yövmiye 157,5 lira. Karı koca çalışmazsak işe yetişemiyoruz. Yövmiyemiz 75'er liraya geliyor.

EV KADINI FERDA GÜRSOY

"Onlar da haklılar, geçim sağlamak zorundalar çora çocuğa"

"Bizim de kapıcımız var, var olmasına da o filmlerdeki, TV reklamlarındaki gibi kolunda sepet sabah, akşam öteberi taşıyan cinsinden değil. Haftada bir kaç gün uğrar, çöpü filan döker hepsi o kadar. Bizim verdiğimiz üç beş kuruş para neye yeterki, çoğunu zaten veremeyiz. Verecek hal olsa kendimiz geçiniriz." Benim kocam emekli subay, yaşı altmışa dayandı, üç aylıklar kuşa dönünce adamcağız gece vardiyalarında sürter oldu fabrikalarda.

İş bulamazsa kapıcılığa bile razı yeterki geçim olsun. Hal böyle olunca kapıcılarda bir kaç apartmanı birden idare etmek zorunda kaldılar.

"Ayda daire başı 300 liraya kimse çöp bile dökmez amma bu 300'ü bile nasıl verdiğimi sen gel de bana sor" diyor Fikret Yetilmezsoy. Tam 8 yıldır THY'de çalışıyor. Şimdi grevde. "Kimbilir belkide kapıcılığa muntaç oluruz" diyor.

YÖNETİCİ FİKRET YETİLMEZSOY

"Kapıcı tutup, yıl 12 ay çalıştırmak her babayiğidin harcı mı?"

Adım Fikret Yetilmezsoy, THY'de işçiyim, 2 çocuk babasıyım. Oturduğumuz apartmanda yöneticilik bana düştü. Bir zamanlar daha sık adam çalıştırıyorduk, bir cins kapıcı gibi. Ama artık öyle yıl 12 ay kapıcı çalıştıracak hal yok bizde, şu hayat pahalılığında. Bizim apartmanın kapıcı ihtiyacını karşılamak üzere haftada yaklaşık 3 gün bir kadın işçi geliyor. Biz bu kadına ev başı aylık 200-300 lira veriyoruz. Aslında bu para çok değil. Zaten milletin aldığı üç beş kuruş maaş ya bakkala yetiyor ya da kasaba, bir de kapıcı tutup yıl 12 ay çalıştırmak her babayiğidin harcı değil. Aslında bu gidişle apartman temizliğini de biz yapacağız herhalde.

TV KÖŞESİ

BU AKŞAM YENİ BİR MACERA DİZİSİ EKRANLARA GELİYOR:

DORUK

21.20 PARA VE RAHAT MUTSUZLUK VERİRMİŞ MEĞER!

TV'de bugün yeni bir dizi ekrana geliyor. Dört bölümden oluşan "Doruk" adlı dizinin ilk bölümünde, bir şirketin üst kademelerinde görevli, macera ve tehlikeyi çok seven Michael Stone, eşi Elisabeth ile anlaşmazlığa düşer. Daha başka olaylarla da birleşince Michael görevinden ayrılır. Yeni aldığı arabayla kış sporları merkezine giderken aşırı hız nedeniyle polis tarafından tutuklanır.

Vah zavallı mutsuz işadamı vah! Şimdi de izleyicilere bunalımlı, mutsuz Michael'in dertlerine üzülmek görevi düşüyor. Adamcağız aranıyor, taranıyor ama saadet nerede? Hiç para mutluluk getirir mi? O zaman yapılacak tek şey yaşantısını renklendirmek için heyecan verici yerlerde koşturmak, bu arada seyirciye de kendisini Michael gibi yaratmadığı için tanrıya dua etmek düşüyor.

DANIŞIKLI DÖVÜŞ: BASIN TOPLANTILARI

TRT Haber Dairesi Başkanlığı, TV'de onbeş günde bir yayınlanmak üzere "basın toplantıları" düzenledi. Toplantıların amacı "yetkili kişilerin kamuoyunu çeşitli iç ve dış olaylar hakkında aydınlatması" olarak açıklandı.

14 Şubat gecesi Maliye Bakanı İsmet Sezgin'in, gazetecilerin son ekonomik önlemler ve yeni vergi yasalarına ilişkin sorularını yanıtladığı ilk toplantı yayınlandı. Sayın Maliye Bakanı zaten kendisini fazla sıkıştırmayan (sıkıştıramayan değil) gazetecilerin sorularına son derece yuvarlak, rakamlara boğulmuş yanıtlar vererek işin içinden kolayca sıyrıldı. Böylelikle son "ekonomik önlemler" nedeniyle halkımızın büyük tepkisini çeken yeni MC ve dolayısıyla Maliye Bakanı kamuoyu önünde çabucak aklandı.

Toplantının en fazla merak uyandıran yönü, çağrılan gazetelerin hangi kriterlere göre seçildiği idi. Eğer her eğilimden bir gazetenin katılımı sağlanmak istendiyse, halkın gazetesi, Demokrat neden çağrılmamıştı? Yok, seçim traja göre yapıldıysa, "Son Havadis" gazetesinin toplantıda işi neydi?

Kısacası 14 Şubat gecesi başlayıp her onbeş günde bir yinelenecek bir "danışıklı dövüş" izledik. Bundan sonra yine bir "yetkili ve etkili" kişi gelecek, belli "büyük" gazetelerin temsilcileri sorularını yöneltecekler, rastlantı sonucu içinden çıkılması zor görülen sorular, sürenin kısalığı bahane edilerek es geçilecek. Ve her "basın toplantısı" sonucu halkımız, onların deyimiyle, "sade vatandaş", hükümetine bir kez daha "güven" duyacak, yönetici büyüklerimizin engin bilgisine hayran kalarak durumuna şükredecek:

İşte yapılmak istenen budur. TRT Haber Dairesi Başkanlığı'na aşkolsun.

22.05 HABER PROGRAM

Açık oturumda Dışişleri Bakanı Hayrettin Erkmen gazetecilerin sorularını yanıtlayacak.

Açık oturuma Cumhuriyet'ten Sedat Ergin, Milliyet'ten Sami Kohen, Tercüman'dan Zafer Atay, Yeni Asır'dan Erdal Şafak, Hürriyet'ten Ülkü Arman ve Günaydın gazetesinden Teoman Erel katılıyor. Açık oturumda Dışişleri Bakanı Hayrettin Erkmen gazetecilerin sorularını yanıtlıyor.

TV'de BUGÜN

19.00	HABERLER
19.05	GÖK KUŞAĞI
19.50	HAFTANIN ŞARKISI
20.00	HABERLER
20.35	UYKUDAN ÖNCE
20.45	SAZ ESERLERİ
20.50	GÖZLEM
21.20	DORUK
22.05	HABER PROGRAM
23.00	HABERLER

Demokrat Çocuk

ELEŞTİRİ

Eleştiri bir davranışın ya da bir yapıtın doğru veya yanlış yanlarını göstermek amacıyla yapılan incelemedir. Tanımda da belirtildiği gibi eleştiri iyi yanların vurgulandığı olumlu bir eleştiri olabilir. Buna karşın yanlış ve eksik yanların ele alındığı eleştiriler karalama kötüleme anlamında yapılmamalı. Tam tersine yanlışları açıklayıcı, eksikliklere parmak basan, yapıcı eleştiriler olmalı. Üstelik yapıcı eleştiriler, eksikliklerin ve yanlışların nasıl giderileceğine ilişkin seçenekler öneriler getirmeli. Eğer yanlışın yerine doğruyu koyamıyorsak, yaptığımız yapıcı bir eleştiri değildir.

Arkadaşımız Ayfer Koç'un yanda yayımlanan eleştirisi, tüm bu özellikleri içeren yapıcı bir eleştiri. Hem bu yazın türün güzel bir örneğini verdiği hem de sizlerin ne nitelikte bir gazete istediğini gösterdiği için, olduğu gibi yayımlıyoruz.

Ancak, bir noktayı düzeltmekte yarar görüyoruz. Ayfer, "Eğer (gönderdiğim tekerlemeyi) yayımlamazsanız, gazetenizin uyutucu bir gazete olduğunu arkadaşlarıma anlatacağım" diyor. Sanıyoruz burada bir yanlış anlatım söz konusu. Ayfer'in söylemek istediği, gazete daha olumlu, doyurucu bir çizgiye gelmezse, onu okumaktan vazgeçeceği olmalı.

Buna benzer yapıcı eleştirilerinizi bekliyoruz. Gönderdiğiniz malzemeye adınızı ve yaşınızı eklemeyi unutmayın.

Demokrat Çocuk
Konur Sok. 24/19
Kızılay/ANKARA

Güneş Ağabey

SİZLERDEN

DEMOKRAT ÇOCUK GAZETESİ

Artık gazetenizdeki kırmızı [illegible] bilmeceleri beğenmiyorum. Bizi uyutmayan şeyler yazın. Önceleri birer iyi şeyler yazıyordunuz. Çocuk masalları şiirler güzeldi. Benim gibi uyumak istemeyen binlerce ilkokul öğrencisi var. Bize uyanmayı, korkmamayı, sevgiyi ve dayanışmayı öğreten şeyler yazın.

Size yayınlarsanız öğrendiğim bir tekerlemeyi gönderiyorum. Yayınlamazsanız gazetenizin uyutucu olduğunu arkadaşlarıma anlatacağım [illegible] bu gazeteyi okumayın diyeceğim.

[illegible]
[illegible] dediler
[illegible]
Şiş göbekler [illegible]
Göbekler [illegible]
Çocuklarda [illegible]

Ayfer Koç
[illegible]

TANIYALIM ÖĞRENELİM

Türkiye Haritası

Geçen yazımızda değinmiştik. Gezip görmesek de, okuyarak tanımamız gerekir, yurdumuzun ve halkımızın özelliklerini.

Çünkü insan tek başına değil, öteki insanlarla birlikte yaşayabilir, varolabilir. Ve çünkü, birlikte yaşadığımız insanlarla havada değil, bir toprak parçası üzerinde yaşıyoruz. İşte üzerinde yaşadığımız bu toprak parçasının ve birlikte yaşadığımız insanların özelliklerini öğrendikçe, o insanlardan biri olan kendimizi de tanımış olacağız.

Gezimize başlamak için önce bir Türkiye haritası gerek. Bu bir Karayolları Haritası da olabilir. Önümüze açalım. Küçüklü büyüklü pek çok daire var üzerinde. Bu daireler yerleşme yerlerini gösteriyor. Küçük dairelerin olduğu yerlerde bucak ve kazalar, büyük dairelerinkinde ise kentler var.

Bu haritada köyler gösterilmemiştir. Çünkü yurdumuzda öylesine çok köy var ki! Masamızı kaplayacak büyüklükte bir haritada bunları göstermek olanaksızdır. Köyleri de gösteren haritalar, odamızın duvarını boydan boya kaplayacak büyüklüktedir.

Haritada yerleşme yerlerini gösteren küçük dairelerin arasında çizgiler var. Bunlar yolları gösteriyor. Biz bu çizgileri izleyerek bir yerleşmenin başka hangi yerleşmelerle karayolu bağlantısı olduğunu anlarız. Ayrıca bunlar arasındaki uzaklığı ve dolayısıyla yolculuğumuzun kaç saat süreceğini hesaplarız.

Artık bir haritamız olduğuna ve onu kullanmayı öğrendiğimize göre, haftaya gezimize başlayabiliriz.

100 sayısını nasıl buluruz?

1
2
3
4
5
6
7

Bu 7 rakamı birer kez kullanarak öyle 4 sayı elde edin ki, toplamları 100 olsun.

BUNU BİLİYORMUYDUNUZ?

Yurdumuzda 35.000'den çok köy var. Bu köylere bağlı daha küçük yerleşmelerin sayısı da bir bu kadar. Yani, kırsal alanlarımızda kaza ve bucakların dışında 70.000'den fazla küçük yerleşme var.

Bir damlada bir dünya

Yarım dosya kağıdını şekilde görüldüğü gibi katlayın, sonra açın. Katlama izinin üzerine ya da kenarına dolma kaleminizden bir damla mürekkep bırakın. Kağıdınızı tekrar katlayıp mürekkep damlasının üzerine bastırın. Kağıdınızı açtığınız zaman hiç ummadığınız şekillerle karşılaşacaksınız. Bunlardan beğendiklerinizi kuruduktan sonra saklayabilirsiniz. Yandaki resimde bir arkadaşımızın bu yöntemle elde ettiği bir resmi görüyorsunuz.

Ayıya ne kadar benziyor değil mi?

YANIT. 15+36+47+2=100